

**VLAAMSE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD**

ZITTING 2021-2022

Nr. 1

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van woensdag 22 september 2021

Ochtendvergadering

INHOUD

OPENING VAN DE GEWONE ZITTING 2021-2022	3
BENOEMING VAN HET BUREAU (R.v.O., art. 3 en 4)	3
TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER	4
MEDEDELINGEN	4

SAMENGEVOEGDE INTERPELLATIE, VRAGEN OM UITLEG EN VRAAG**(R.v.O., art. 58, 59 en 61)5**

- Interpellatie van mevrouw Hilde Sabbe tot de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de behoefte aan leerkrachten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Vraag om uitleg van de heer Jan Busselen aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende het gebrek aan leerkrachten in het Nederlandstalig onderwijs

- Vraag om uitleg van de heer Arnaud Verstraete aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over het grote lerarentekort

- Vraag om uitleg van de heer Dominiek Lootens-Stael aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over de tekorten bij het onderwijzend personeel in het Nederlandstalig onderwijs in het hoofdstedelijk gebied Brussel

- Vraag van mevrouw Khadija Zamouri aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de mogelijkheid van inschakelen van leerkrachten van buiten het onderwijs voor een beperkt aantal uren

Sprekers: Hilde Sabbe – Jan Busselen – Arnaud Verstraete – Dominiek Lootens-Stael – Khadija Zamouri – Gilles Verstraeten – Bianca Debaets – Sven Gatz, collegelid

PERSOONLIJK FEIT17**SAMENGEVOEGDE VRAGEN OM UITLEG EN VRAAG (R.v.O., art. 58 en 59)18**

- Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de vaccinaties op school

- Vraag om uitleg van mevrouw Els Rochette aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, over de ‘eindsprint’ in vaccinaties

- Vraag van mevrouw Khadija Zamouri aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, over de vaccinatiecampagne

Sprekers: Gilles Verstraeten – Els Rochette – Khadija Zamouri – Dominiek Lootens-Stael – Bianca Debaets – Pepijn Kennis – Jan Busselen – Sven Gatz, collegelid – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter – Mathias Vanden Borre

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., ART. 60)37

- Vraag van mevrouw Hilde Sabbe aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende het schrappen van warme maaltijden op school

Sprekers: Hilde Sabbe – Sven Gatz, collegelid

BIJLAGEN39**TREFWOORDENREGISTER40**

1ste vergadering

Vergadering van woensdag 22 september 2021

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 9.11 uur geopend.

Voorzitter: mevrouw Hilde Sabbe, oudste lid in jaren

(De 2 jongste aanwezige leden – de heer Juan Benjumea Moreno en de heer Gilles Verstraeten – treden op als secretaris)

OPENING VAN DE GEWONE ZITTING 2021-2022

De voorzitter: De Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie komt heden van rechtswege bijeen op grond van artikel 71 van de Bijzondere Wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen.

Ik verklaar de gewone zitting 2021-2022 geopend.

BENOEMING VAN HET BUREAU (R.v.O., art. 3 en 4)

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de benoeming van het Bureau.

Het uittredende Bureau was als volgt samengesteld:

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

Ondervoorzitter: mevrouw Soetkin Hoessen

Secretarissen: mevrouw Cieltje Van Achter, de heer Guy Vanhengel, mevrouw Lotte Stoops, de heer Gilles Verstraeten en mevrouw Carla Dejonghe

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): Mevrouw de voorzitter, ik stel voor de leden van het uittredende Bureau opnieuw in hun ambt te bevestigen.

De voorzitter: Conform artikel 10, 3 van het Reglement van Orde worden de kandidaten benoemd verklaard indien hun aantal overeenstemt met het aantal toe te kennen ambten. Daar het aantal kandidaatstellingen voor het Bureau overeenstemt met het aantal toe te wijzen ambten, verklaar ik benoemd:

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

Ondervoorzitter: mevrouw Soetkin Hoessen

Secretarissen: mevrouw Cieltje Van Achter, de heer Guy Vanhengel, mevrouw Lotte Stoops, de heer Gilles Verstraeten en mevrouw Carla Dejonghe

Het Bureau van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie is aldus samengesteld.

Ik nodig de voorzitter uit om het voorzitterschap over te nemen.

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Beste collega's, bedankt voor het vertrouwen. Ik ben blij en trots om ook dit jaar de werking van dit huis in goede banen te mogen leiden. Dat doe ik samen met de Diensten, die ik op voorhand al bedank, en uiteraard ook samen met de leden van het Bureau en Uitgebreid Bureau.

Mijn ambitie is duidelijk. Laten we het in onze Raad hebben over zaken die de Brusselaars belangrijk vinden. Over wat hun leven kan verbeteren. Over hoe de VGC het verschil kan maken in hun dagelijkse leven. Het is aan ons om de beleidsmakers scherp te houden.

Vandaag zullen we het meteen hebben over 2 zeer relevante kwesties. Hoe overtuigt de VGC meer Brusselaars om zich te laten vaccineren, en hoe lossen we het tekort aan leerkrachten op?

Beste collegeleden, mevrouw de griffier, de Raad van de VGC mag dan wel het kleinste parlement van het land zijn; we weten over wie we het hebben en voor wie we het doen. We zijn klein, maar dapper. We gaan niet alleen maar "onder ons" discussiëren. We zullen niet alleen praten *over* de Brusselaar, maar ook *met* de Brusselaar. We zetten dit jaar de projecten rond burgerparticipatie verder. We vernieuwen de parlementaire werking. We zetten een campagne op om het dialoogrecht breder bekend te maken. We zetten een rechtstreekse dialoog op met Brusselse ouderen. We maken de Raad toegankelijker voor mensen met een beperking. We introduceren in de Raad het onderbrekingsrecht voor een debat op het scherp van de snee.

Veel van die projecten doen we samen. Daarmee bedoel ik: over de grenzen van meerderheid en oppositie. Ik engageer me om ook dit jaar de voorzitter van alle raadsleden te zijn. Ik wens u allen en mezelf een goed werkjaar. Laten we echt het verschil maken voor de Brusselaar. Ik dank u. (*Applaus*)

MEDEDELINGEN

De voorzitter: Bij collegebesluit 20212022-0012 van 7 september 2021 sluit het College de gewone zitting 2020-2021 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie op 21 september 2021.

Bij brief deelt de voorzitter van het Parlement Wallon mee dat de vergadering zich ter zitting van 1 september 2021 geconstitueerd heeft.

**SAMENGEVOEGDE INTERPELLATIE, VRAGEN OM UITLEG EN VRAAG
(R.v.O., art. 58, 59 en 61)**

De behoefte aan leerkrachten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-Vooruit): Dezer dagen staan de kranten vol over de slechte vaccinatiecijfers in Brussel, maar er is een ander tekort dat mij mogelijk nog meer zorgen baart: het tekort aan leerkrachten voor de Brusselse scholen.

Heel wat Brusselse scholengemeenschappen zaten een week voor de start van het nieuwe schooljaar met de handen in het haar. De recente investeringen in onderwijspersoneel in Vlaanderen zijn op zich uiteraard een goede zaak, maar ze hebben wel een negatief effect op Brussel. 9 op de 10 leraren in Brussel komen uit Vlaanderen en pendelen dus naar de hoofdstad. Door de forse investeringen van Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts om de leerachterstanden door corona in te halen, kunnen die leerkrachten nu gemakkelijker een baan in Vlaanderen vinden. Daardoor verliest Brussel helaas een groot aantal leerkrachten, met als gevolg dat er niet overal een ploeg op volle sterkte klaarstaat om les te geven. Vorige week sprak ik nog met directies, die aangaven dat ze dan wel noodoplossingen hebben, maar dat die op termijn enkel zullen leiden tot nog meer stress en burn-outs.

Het lerarentekort is ook te wijten aan andere factoren. Naast capaciteitsuitbreiding, corona en de lokroep van de thuisregio, is er ook het te kleine aantal studenten in de leerkrachtenopleiding. Het blijft een eeuwige zorg dat er niet genoeg leerkrachten afstuderen in Brussel, terwijl we dringend mensen nodig hebben die hier opgegroeid zijn of hier naar school zijn geweest. We moeten eraan blijven werken dat Brusselse leerlingen een Brusselaar voor de klas hebben staan.

Er is ook een grotere zij-instroom nodig uit de privé- en andere sectoren. De zij-instromers kunnen nu maar beperkt hun opgebouwde anciënniteit meenemen, wat een job als leraar financieel minder aantrekkelijk maakt. Terwijl we juist mensen nodig hebben met veel ervaring die hun loopbaan willen voortzetten in het onderwijs. Dit is het moment om hier iets aan te doen.

Collegelid Sven Gatz, plant u maatregelen om het lerarentekort in het Brussels onderwijs terug te dringen?

Hoeveel vacatures zijn momenteel niet ingevuld in het Brussels onderwijs? Graag een opsplitsing per onderwijsniveau, per onderwijsnet en per vacature.

Wat is de huidige in- en uitstroom van leerkrachten in Brussel?

Vorig jaar ruilden 302 mensen de privésector in voor het Brussels onderwijs. Zogenaemde zij-instromers inzetten, vormt een duidelijke oplossing voor het lerarentekort in Brussel. Bent u van plan om die mogelijkheid uit te breiden tot andere vakgebieden?

Hoe kan deze maatregel toegankelijker en aantrekkelijker worden gemaakt?

De heer Jan Busselen (PVDA): Begin september 2021 luidden vele scholen de alarmbel. Het lerarentekort zou nog nooit zo hoog geweest zijn. Er waren om en bij de 200 leerkrachten te weinig in de Brusselse Nederlandstalige scholen. Onderwijsexperte Steffie De Baerdemaeker

noemde de situatie ronduit dramatisch. Verschillende directies weten niet hoe ze het gebrek aan leerkrachten moeten oplossen.

De voorbije jaren stak het lerarentekort de kop op als het schooljaar al was begonnen. Ik heb zelf lesgegeven en ik ken het fenomeen: na een aantal maanden zijn er burn-outs, leerkrachten die uitvallen en klassen die soms hele dagen lang studie krijgen. Nu manifesteert het probleem zich al aan het begin van het schooljaar. Als ik rondvraag bij bevriende leerkrachten, dan geven zij aan dat het tekort onder meer wordt veroorzaakt door een gebrek aan voorbereiding en omkadering.

Mijnheer Sven Gatz, volgens u ligt het probleem bij een krapte op de arbeidsmarkt. Wel, in een liberale economie met vraag en aanbod kan dat erop duiden dat er misschien een beter loon en betere werkomstandigheden nodig zijn. Dat bijkomende probleem toont aan dat er niet genoeg gebeurt om het beroep weer aantrekkelijker te maken.

Hebt u overleg gehad met de onderwijskoepels of met de Brusselse scholen om een evaluatie te kunnen maken van het leerkrachtentekort? Hebt u een overzicht van waar de tekorten het grootst zijn?

Hebt u al contact gehad met Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts om alsnog tot oplossingen te komen?

Hebt u onderzocht hoe scholen op korte termijn kunnen worden geholpen om het structurele lerarentekort weg te werken? Zo ja, wat hebt u ondernomen?

Kan er werk worden gemaakt van koepel- en netoverschrijdende samenwerking?

Hebt u overlegd met uw Franstalige ambtsgenoot om te zien of er op een of andere manier kan worden gewerkt om wederzijdse krapte op het vlak van de taalvakken weg te werken?

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Met z'n allen dragen we het Brussels onderwijs een warm hart toe, maar we zijn wellicht ook allemaal bezorgd over wat we in de media hebben kunnen lezen. Nog nooit was het lerarentekort aan het begin van het nieuwe schooljaar zo groot als dit jaar. Dat konden we lezen in *De Tijd*. Het aantal openstaande vacatures voor het secundair onderwijs steeg volgens de VDAB met 69 % in vergelijking met 2019. Voor het kleuter- en lager onderwijs was er een stijging van 62 %. Lieven Boeve, directeur-generaal van het katholiek onderwijs Vlaanderen, vat het als volgt samen: “*Het probleem is groter dan ooit.*” Daarmee stelt hij onomwonden dat de urgentie groot is, vooral in Gent, Antwerpen en Brussel.

Hoewel het beroep van leerkracht ontzettend boeiend is en een grote maatschappelijke meerwaarde biedt, willen steeds minder mensen het uitoefenen. Er ligt dus een grote uitdaging op het niveau van de instroom: hoe kan het beroep voldoende aantrekkelijk worden gemaakt en gehouden? *Insiders* wijzen tegelijk ook op de grote uitstroom, met name van jonge leerkrachten. Zij zouden te weinig ondersteund worden en daardoor vrij snel het onderwijs vaarwel zeggen. Dat zou er dan weer deels mee te maken hebben dat directeurs er te weinig in slagen om de nodige ondersteuning te bieden. Er zijn dan ook nauwelijks opleidingsvereisten of voorwaarden om schooldirecteur te worden. De ondersteuning van leerkrachten is noodzakelijk om de uitstroom te verkleinen.

De zoektocht naar nieuwe leerkrachten wordt dit jaar nog eens extra moeilijk door de coronamaatregelen in Brussel. Sabine Verheyden, directeur van het Lutgardiscollege in Oudergem, zei dat het de 1ste keer is dat ze zo ongerust is over het Brussels onderwijs: “*We hebben het gevoel dat we er alleen voor staan, dat we collectief gestraft worden.*” Door de te lage vaccinatiegraad moeten leerkrachten een mondkapje ophouden tijdens het lesgeven. Bovendien is een groot deel van de leerlingen nog niet gevaccineerd, wat een extra risico voor het schoolpersoneel met zich meebrengt. Dat element doet waarschijnlijk de balans negatief overhellen op het moment dat er andere keuzes kunnen worden gemaakt.

Een ander element dat een negatief effect heeft op het lerarentekort in Brussel, zijn ironisch genoeg de extra onderwijsinvesteringen. De Vlaamse minister van Onderwijs wil 2.540 nieuwe leerkrachten aanwerven om de leerachterstand door de coronacrisis weg te werken.

Daarnaast zoekt hij ook bijkomende leerkrachten om het onderwijs te digitaliseren. Dat plan kunnen we op zich enkel toejuichen, maar het zorgt er wel voor dat Vlaamse leerkrachten die aan de slag waren in Brussel, nu misschien een school dichterbij huis vinden. Daarmee komen we opnieuw bij het fenomeen, dat u ook al beschreef, dat er relatief weinig Brusselse leerkrachten in het Nederlandstalig onderwijs van de hoofdstad staan. Ook Bruno De Lille van de katholieke scholengroep wees op dat probleem in *Bruzz*.

Vorig jaar werden we tijdens de openingszitting van de RVG nog enigszins gerustgesteld. Collegevoorzitter Elke Van den Brandt toonde zich toen “*voorzichtig positief*” omdat er bij het begin van het nieuwe schooljaar geen onrustwekkende tekorten in het lerarenkorps werden vastgesteld. Kunt u ons ook dit schooljaar geruststellen?

In een antwoord op een vraag van collega’s Soetkin Hoessen en Jan Busselen zei u op 30 oktober 2020 dat het Brusselse project van de vzw Teach for Belgium nog niet geëvalueerd kon worden, omdat er minstens een volledig schooljaar over moest gaan. Kan die evaluatie intussen wel gebeuren? Zo ja, wat zijn de resultaten?

U gaf toen ook aan dat de meeneembaarheid van anciënniteit voor zij-instromers een positief effect heeft. Kunt u ons al de 1ste resultaten daarvan meedelen?

De VGC lanceerde vorig schooljaar 2020-2021 de campagne *#leerkrachtBXL*, in samenwerking met (hiphoppers) Lefto en Berry. Wat waren de doelstellingen van die campagne en hoe waren de resultaten?

Op de website *Onderwijs in Brussel* lezen we dat de VGC in samenwerking met het Onderwijscentrum Brussel (OCB) promotiecampagnes voert om toekomstige en huidige leerkrachten warm te maken voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Die campagne loopt zowel online als offline. Ik had daar graag meer over vernomen. Gaat het hier enkel om de actie *BXL ZKT LKR* of zijn er nog andere? Kunt u meer informatie geven over het budget en de eventuele resultaten?

Het lerarentekort dreigt de komende jaren alleen maar toe te nemen. Voor Brussel is dat een groot probleem. Hoe kan de VGC, gezien haar beperkte bevoegdheden, het beroep in Brussel aantrekkelijk maken?

Wat zijn de recentste cijfers van de in- en uitstroom in het lerarenberoep in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel? Bevestigen die cijfers de 2 genoemde tendensen, namelijk te sterke uitstroom en te weinig instroom?

U gaf eerder aan dat het lerarentekort een bekommernis is, waarvoor u in de toekomst nog acties zult ondernemen. Welke bijkomende maatregelen wilt u nemen?

Welk overleg staat er gepland met de Vlaamse minister van Onderwijs om de problemen te verhelpen en het beroep in het algemeen aantrekkelijker te maken?

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): De heropening van de scholen in Brussel werd dit jaar meer dan ooit overschaduwd door het ongeziene lerarentekort. Ik meen zelfs een cijfer van 10 % te hebben gelezen. Op het werkveld verneem ik dat de situatie in bepaalde scholen dramatisch is. De scholen zijn in een vicieuze cirkel terechtgekomen. Leerkrachten moeten tal van taken op de schouders nemen door het lerarentekort. Dat leidt dan weer tot burn-out en dergelijke. We dreigen in een neerwaartse spiraal terecht te komen.

In een interview gaf u aan dat het probleem niet gemakkelijk op te lossen is en dat u vooral door te werken aan het imago van het lesgeven in Brussel, wil zorgen voor een extra aantrekkingskracht.

Een 1ste probleem is het pendelen. Een 2de probleem is het feit dat nogal wat leerlingen amper voeling of betrokkenheid hebben met de Vlaamse Gemeenschap, wat ook een extra belasting vormt voor de betrokken leerkrachten.

U pleit ervoor om een Brusselpremie in het onderwijs verder te bespreken en eventueel in te voeren. In het verleden hebben we al genoeg geleerd dat voor de leerkrachten extra geld alleen eigenlijk niet zaligmakend is. Een premie is misschien mooi, maar het probleem moet ten gronde worden aangepakt. Een beetje extra centen zullen de problemen niet oplossen.

Ten eerste, pleiten we al lang voor een absolute voorrang van Nederlandstaligen. We moeten ervoor zorgen dat we altijd een kritisch minimum aan Nederlandstaligen op de scholen behouden. Het is in die zin wraakroepend dat er nog altijd leerlingen zijn die buiten Brussel naar school gaan, omdat ze in Brussel geen plaats op de school van hun keuze kunnen vinden.

Ten tweede, is een goed werkklimaat nodig om leerkrachten aan te trekken en vooral om ze te houden. In onze stedelijke context is op dat vlak nog heel wat verbetering mogelijk. Het te lage niveau bij een almaar groter aandeel van de leerlingen vormt een probleem en brengt ook extra werklast mee. Bovendien bezitten almaar meer leerlingen te weinig eenvoudige rekenvaardigheden en een gebrekkige taalkennis. Het moeilijkste voor veel leerkrachten is echter het gebrek aan een positieve attitude, een gebrek aan discipline en normbesef. Dat is op zich ook weer een bron van een neerwaartse spiraal in de onderwijskwaliteit. In bepaalde gevallen gaat het om regelrechte agressie ten aanzien van leerkrachten, zowel verbaal als fysiek. We kunnen van niemand verwachten dat men een job wil uitvoeren waarbij men wordt gesaboteerd of beledigd. Ook dat element moeten we absoluut in ogenschouw nemen en mogen we niet onder de mat vegen.

Het is een complex probleem en ik kan u volgen wanneer u zegt dat dit probleem niet snel en makkelijk kan worden opgelost. Het is evenwel hoog tijd dat er een zeer goed uitgewerkt actieplan wordt ontwikkeld. We moeten meer doen dan een imagocampagne op te zetten over

lesgeven in de hoofdstad. We moeten ermee stoppen de waarheid te verbloemen en de daadwerkelijke situatie onder ogen durven te zien.

Hoeveel leerkrachten hebben vorig jaar het onderwijs in Brussel verlaten? Het is ook nuttig om de cijfers op te splitsen: gepensioneerden, langdurig zieken, mensen die overschakelen naar een andere job buiten het onderwijs of mensen die het onderwijs in Brussel verlaten voor een job in het onderwijs ergens anders.

Hoeveel plaatsen werden niet ingevuld? Wat is het lerarentekort in het basis- en middelbaar onderwijs in de verschillende netten? Wat is de visie hierop van de leerkrachten?

Welke pistes wilt u bespreken met de Vlaamse minister van Onderwijs? Welke andere initiatieven wilt u nemen om dit thema te onderzoeken, te bespreken en te helpen oplossen? Wordt er nader overlegd met het werkveld?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Het is een misverstand dat mijn vraag een mondelinge vraag is. Normaal gezien is dat een vraag om uitleg, maar ze past perfect binnen het debat.

In de aanloop naar 1 september en het nieuwe schooljaar was er opnieuw sprake van een groot tekort aan leerkrachten. Ook in het Franstalig onderwijs rijst dit probleem. Verschillende overheden hebben hier al zwaar op ingezet. Er wordt veel geïnvesteerd in de lerarenopleiding. In Brussel wordt heel wat gedaan vanuit de VGC en de Vlaamse Gemeenschap om het beroep van leerkracht te promoten en te ondersteunen, om nieuwe leerkrachten aan te trekken en ook om leerkrachten te motiveren om te blijven.

Er wordt ook werk van gemaakt om de zogenaamde zij-instroom, vanuit het bedrijfsleven naar het onderwijs, te vergemakkelijken en te promoten. Zo is het mogelijk om anciënniteit van buiten het onderwijs financieel te valoriseren bij een overstap naar het onderwijs. Het is op dit laatste dat ik verder wil ingaan. Er wordt hierbij vooral gemikt op mensen die op zoek zijn naar een carrièreswitch. Mijn vraag is of er ook een soort van softversie bestaat van deze piste. De overstap doen naar het onderwijs vanuit een andere loopbaan is een ingrijpende keuze. Wordt er ook gekeken naar werknemers die hun baan willen en kunnen combineren met een baan in het onderwijs?

Het is algemeen bekend dat de Nederlandse minister-president Mark Rutte ook leraar is in Den Haag en een halve voormiddag per week voor de klas staat. Als historicus geeft hij maatschappijleer aan tieners.

Er zijn wellicht heel wat zelfstandigen en bedienden die daarvoor tijd en ruimte hebben, dat ook willen doen en toestemming kunnen krijgen van hun werkgever om een “rutteke” te doen: een halve dag in de week als flexijob les geschiedenis, taal, wiskunde, rechten, economie... geven in het lager of middelbaar onderwijs. Ik denk aan boekhouders, financieel directeurs, copywriters, marketingmanagers, journalisten, advocaten, dokters, verplegers, ambtenaren... Ministers misschien? Uzelf? Parlementsleden? De lijst is oneindig.

Als dit ‘een op een’ geregeld zou moeten worden tussen een school en een kandidaat, zal dit natuurlijk heel omslachtig worden voor slechts een aantal uren les per week. Er is dan ook weinig greep op de kwaliteit. Het is niet de bedoeling om in te boeten op kwaliteit. Maar als die kandidaten in een lerarenpool zouden zitten waarbij de vaardigheden gecontroleerd

worden en er een minimale ondersteuning zou zijn, kunnen de scholen daar op een flexibele manier uit putten om gerichte tekorten in hun lerarenkorps op te vangen. In een lerarenpool op het niveau van een stad zit er misschien wel potentieel. De kandidaten kunnen getest, begeleid en opgevolgd worden.

Bovendien kan deze ervaring van een halve dag of een dag per week een mooie brug zijn voor sommigen om in het kader van carrièreplanning, eindloopbaanregeling enzovoort de switch naar een loopbaan in het onderwijs geleidelijk te maken. Zo kunnen veel mensen ook eerst nagaan of het lesgeven hen effectief ligt.

Zoals altijd is een idee op papier niet hetzelfde als een idee in de praktijk. Daar hebben we ondertussen wel ervaring mee. Ik ben zelf ook leerkracht en de liefde en het respect voor onderwijs is oneindig groot in de Open Vld-fractie. Daarom ben ik voorzichtig met het idee en formuleer ik het het liefst op deze manier, zodat er begeleiding is.

Zijn er al projecten (geweest) in deze richting in Brussel, België of het buitenland?

Zijn er wettelijke of arbeidsrechtelijke beperkingen (qua statuut, diploma's, cumulregels)? Kortom, is dit op korte termijn mogelijk of niet?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het leerkrachtentekort is een probleem dat ook ons zorgen baart. Het is een complex probleem waarvoor geen magische oplossing bestaat en verschillende maatregelen nodig zullen zijn. Het beroep aantrekkelijker maken, is al vaak vermeld. We moeten daarbij vooral uitgaan van de wensen van de leerkrachten zelf. Ik denk dat het belangrijkste voor leerkrachten is dat ze gewoon met overtuiging hun vak kunnen geven en de planlast voor hen niet te zwaar is. Die discussie is meer voor het Vlaams Parlement, want wij hebben daarvoor geen decretale bevoegdheid.

Het staat vast dat het tekort ieder jaar groter wordt, zeker in de STEM-richtingen en voor vakken als Frans. 80 % van de leerkrachten wiskunde in Vlaanderen heeft strikt genomen geen wiskundige achtergrond. Weinigen voelen zich nog geroepen om wiskunde te gaan studeren. Daar zit ook een deel van de oplossing. We moeten leerlingen opnieuw meer laten excelleren, blootstellen aan die STEM-richtingen, aan het Frans. We moeten hen aanmoedigen om de vakken te studeren waar er tekorten zijn. De leerkrachtenschaarste leidt ertoe dat, in Vlaanderen althans, de leerkrachten dichter bij huis werken. Dat leidt tot een schaarste in Brussel, maar ook in Vlaanderen op bepaalde plaatsen. Het is niet alleen een Brussels probleem. Het is niet abnormaal dat Vlamingen dichterbij huis werken. Het is daarom cruciaal dat we meer leerkrachten uit Brussel voor de klas krijgen.

Vlaams minister Ben Weyts heeft de voorbije 2 jaar al een aantal maatregelen genomen om een verandering in gang te zetten. Vanochtend las ik zelfs nog in de pers dat er meer 65-plussers na hun pensioengerechtigde leeftijd in het onderwijs aan de slag blijven. In 2012, toen die mogelijkheid is gecreëerd, ging het om 310 leerkrachten. Ondertussen blijven 619 leerkrachten voltijds aan de slag, zelfs een 80-plusser. Hulde aan die man of vrouw! Het gaat om een stijging met 75 %. Er zijn 1.129 leerkrachten die na hun pensioen nog een tijdelijke opdracht opnemen in het onderwijs om mee te helpen. Vlaams minister Ben Weyts zou graag in een fiscale vrijstelling voor die mensen voorzien. Ik ben het daarmee eens. Hij heeft daartoe een brief gestuurd aan mevrouw Karine Lalieux, de federale minister voor Pensioenen. Ik hoop dat de federale meerderheid dat voorstel zal steunen. Het zou ook

Franstalig België ten goede komen, dat al veel langer dan Vlaanderen met een substantieel leerkrachtentekort kampt.

Er zijn ook een aantal andere maatregelen genomen. Zij-instroom is al vermeld. Daarbij kunnen we 8 jaar ervaring inbrengen voor knelpuntvakken. Dat is ook een succes gebleken. Vorig schooljaar hebben ruim 2.800 mensen de overstap van de privésector naar het onderwijs gemaakt. Dat is 15 % meer dan het voorgaande schooljaar. Het is het hoogste cijfer ooit. Het is de bedoeling om de drempels nog te verlagen en meer zij-instroom mogelijk te maken.

Er is een proefproject rond duaal lesgeven. Mensen met ervaring uit de privésector kunnen daarbij ingeschakeld worden in klassen. Mevrouw Khadija Zamouri verwees er al naar. De combinatie van werk met een baan in het onderwijs kan een deel van de oplossing worden. We zijn dat ook aan het verkennen. Dat is een goed idee.

We moeten de lerarenopleiding herwaarderen. Directeur is overigens ook een knelpuntberoep. Van 1 maart 2021 tot 31 december 2022 komt er een maatregel, ‘meelooptraject’, waarbij kandidaat-directeurs de kans krijgen om enkele maanden mee te lopen met een of meer ervaren directeurs.

Op 13 september 2021 is ook een nieuwe cao gesloten ter waarde van 188 miljoen euro. Extra lesuren zijn op alle niveaus mogelijk, zodat leerkrachten zich beter kunnen focussen op het lesgeven. Het is belangrijk om de kennisoverdracht opnieuw centraal te stellen. Dat is ook wat de leerkrachten willen. Die cao heeft ook betrekking op de digitalisering, ICT-materiaal voor leerkrachten, de invoering van een internetvergoeding van 240 euro per jaar per persoon, een verhoging van de fietsvergoeding met 40 % tot hetzelfde niveau als die van ambtenaren, een betere begeleiding voor startende leerkrachten. Dat laatste werd reeds aangehaald in deze discussie. Heel veel jonge leerkrachten verlaten het onderwijs al na enkele jaren. Ze worden geconfronteerd met een werkelijkheid waar ze niet altijd even goed op voorbereid zijn. In het verslag van de Ronde van Brussel van de VGC staat: *“Starters goed ondersteunen en hen duurzaam opnemen in het schoolteam is van groot belang”*. Daar moeten we aan werken. Verder waren er nog een aantal andere punten waaronder een hogere en betere vergoeding voor directeurs. Er werd gekozen voor gerichte investering in meer onderwijskwaliteit en het aantrekkelijker maken van het beroep in plaats van een algemene loonsverhoging.

De heer Jan Busselen stelt dat *“Vlaams minister Ben Weyts al liet weten dat er geen bijkomende structurele maatregelen komen om het Brussels Nederlandstalig onderwijs te versterken”*. Ik weet niet precies wat hij met deze uitspraak bedoelt. Er zijn namelijk tal van nieuwe maatregelen van kracht, ook in Brussel. Wat het dicht wonen bij werk betreft, moeten we van Brussel een leefbare stad maken. We moeten meer Brusselaars aantrekken.

Ik sluit me aan bij de eerder gestelde vragen van de raadsleden en ben net zoals de heer Arnaud Verstraete benieuwd naar de resultaten van het Brusselse project van de vzw Teach for Belgium, de campagne *#leerkrachtBXL* van de VGC en de online en offline promotiecampagnes van de VGC in samenwerking met het OCB en meer bepaald *BXL ZKT LKR*. Zijn er al concrete resultaten van deze projecten voorhanden?

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Het zou jammer zijn om de openingszitting te starten met slecht nieuws, zeker na zo vele maanden van afwezigheid. Daarom wil ik starten met goed nieuws. Het is fijn om jullie allemaal terug te zien, dat meen ik oprecht. Ik wil ook graag

mijn dank betuigen aan de griffier en de Diensten achter de schermen, die het thuiswerk mogelijk hebben gemaakt.

Het Nederlandstalige onderwijs blijft aan populariteit winnen en wordt meer en meer een kwaliteitslabel. Tot zover het goede nieuws, vrees ik. Het lerarentekort is een bekend knelpunt. Dat de problematiek echter zo groot is, was verrassend. Uit recente cijfers blijkt dat 1 op 4 leraren in Brussel onder de 30 jaar er vroegtijdig de brui aan geeft. Er is geen enkele andere regio die het slechter doet. Meer nog, op 1 september 2021 konden slechts 3 op 10 Brusselse scholen starten met een volledig lerarenkorps. Dat betekent dat 7 op 10 scholen het moesten doen met een onvolledig lerarenkorps. Het collegelid zal aanhalen dat de problematiek in Brussel niet heel anders is dan in Vlaanderen. Dat klopt deels ook. Toch is er meer aan de hand in Brussel. Ik citeer de kop van *de Standaard* op 27 augustus 2021: “*Scholen slachtoffer van beschadigd imago Brussel*”. Hier komen we bij de kern van het probleem: het negatieve imago van Brussel. Zeker in deze coronatijden. De directeur van Don Bosco Brussel gaf aan dat het falende coronabeleid en de lage vaccinatiegraad ervoor zorgden dat veel leerkrachten niet in Brussel willen starten. Ik vind het dan ook onbegrijpelijk dat de vaccinatie in scholen *on hold* werd gezet. Daar komen we later op terug, maar ik wil even duidelijk maken dat er een verband is tussen deze 2 problemen. Leerkrachten voelen zich niet meer veilig in Brussel en willen er niet lesgeven. Dat is zeer pijnlijk want de kwaliteit van het onderwijs hangt af van het aantal leerkrachten.

Wat zijn de recente cijfers van vroegtijdige uitval onder leerkrachten? Kunt u mij een stand van zaken geven over de zij-instromers? We moeten naar vernieuwende pistes zoeken. Op korte termijn zullen we geen personeel met een lerarendiploma vinden. Kunnen de zij-instromers een oplossing bieden?

Hoe zit het met projecten die mevrouw Khadija Zamouri heeft vermeld, zoals co-teaching en aanvangsbegeleiding voor beginnende leerkrachten?

Hoeveel leerkrachten gingen op pensioen het voorbije schooljaar en hoeveel zullen dat doen dit schooljaar? Kunt u dat schetsen tegen het einde van de legislatuur? Het is namelijk zaak om te weten of het lerarentekort nog zal aangroeien. Hoe prangend is de situatie?

Collegelid Sven Gatz: Ik heb het voorrecht dat de opening van het nieuwe zittingsjaar steeds samenvalt met het nieuwe schooljaar. Dit is het uitgelezen moment om stil te staan bij een van de onderwijsuitdagingen die ons bij het begin van het schooljaar bijzonder wakker houdt. Het aanpakken van het prangend leerkrachtextekort. Deze uitdaging dient zich aan in alle Gewesten. Het debat omvat meer dan enkel het Nederlandstalig onderwijs. Ik wil ook aangeven dat er zich een algemene krapte op de arbeidsmarkt voordoet. Er is een tekort aan personeel in veel sectoren. Straks zullen we het hebben over betere verloningen maar zelfs als deze doelgroepen beter verloond zouden worden, zal er nog steeds krapte zijn. We zullen dus creatief moeten zijn. Ik zal de belangrijkste cijfers mondeling meegeven, op de andere vragen zal ik schriftelijk antwoord geven. Anders wordt het te veel. Daarnaast beschikt het College nog niet over een volledig overzicht van de cijfers.

Er zijn 2 hoofdvragen: wat doet de VGC om leerkrachten aan te trekken en te houden? Welke extra maatregelen plant de VGC op korte en middellange termijn? Het College heeft 2 bevestigingen georganiseerd bij de netten, 1 op 23 augustus 2021 en 1 op 6 september 2021. Deze resultaten geven nog steeds een onvolledig beeld. Ze geven echter wel zicht op de grootorde van de cijfers. Er zijn ongeveer 7.300 mensen actief in het Nederlandstalig

onderwijs. We komen zo'n 285 voltijdse werknemers te kort. Dat is ongeveer 4 %. Dit tekort wordt nog groter.

Een minderheid aan scholen kan beginnen met een volledig lerarenkorps, dat klopt. In sommige scholen is het tekort dan ook hoger dan die 4 %. Ik ben tevreden dat de raadsleden dit probleem als complex beschouwen. Dat is het ook. Ik zal proberen de raadsleden zo goed mogelijk van antwoorden te voorzien. Het zal echter een werk van lange adem worden, zelfs als we snel moeten handelen.

De directie Onderwijs en Vorming en het OCB hebben niet stilgestaan. Ook de VGC neemt haar verantwoordelijkheid. De volledige werking van het OCB draagt bij tot het aantrekken en houden van leerkrachten. We zetten in op 8 sporen. Het eerste zijn de initiatieven voor scholieren die de VGC blijft verderzetten. Bv. *Talent for Teaching*, waarbij scholieren uit de 3de graad van het secundaire onderwijs meedraaien in het basisonderwijs of in de 1ste graad van het secundair. We hopen leerlingen zo naar een bewuste keuze voor de lerarenopleiding te kunnen leiden. Het 2de spoor zijn de intervisies, vormingen, uitwisselingen met studenten die het OCB organiseert in het kader van *Urban Education*. Hier komen verschillende thema's aan bod zoals meertaligheid en ouderbetrokkenheid. Voor de studenten van de Brusselse opleidingen organiseren we *Big City Life*, waarbij ze kunnen kennismaken met Brussel als leeromgeving. Zo willen we studenten overtuigen om voor onze hoofdstad te kiezen. Het 3de spoor is gericht op de leerkrachten. De VGC probeert heel sterk in te zetten op gemeenschapsbevorderende activiteiten zoals *After Work Drinks*, de avond van het Nederlandstalig Onderwijs, de quiz 'De slimste school van Brussel'. Het is de bedoeling om een hechte gemeenschap te creëren. Het 4de spoor gaat over de aanvangsbegeleiding. Starters moeten zo goed mogelijk opgevangen en begeleid worden. Ze worden duidelijk geïdentificeerd in de scholen en krijgen extra vormingen. Aan de directie en leerkrachten bieden we tips en tricks aan, instrumenten die ze kunnen hanteren om aanvangsbegeleiding op school verder te ontwikkelen. Dan is er de leerkrachtencampagne. Uit de Ronde van Brussel van anderhalf jaar geleden is gebleken dat de schoolteams een grotere waardering van hun functie vragen. Ze kaartten het belang van een communicatie- en wervingscampagne aan, die hun beroep in een positief daglicht moet brengen. Het College heeft hiervoor gezorgd. Ik kan de resultaten van een 1ste doorlichting van het bureau waarmee de VGC samenwerkte schriftelijk bezorgen aan de raadsleden. De nadruk moet natuurlijk nog meer gelegd worden op de werving van leerkrachten. Het College zet de campagne verder, maar die zal nog een aantal jaren moeten lopen voor we er de vruchten van kunnen plukken. In elk geval reageerden de schoolteams zeer positief. *BXL ZKT LKR* is een gemeenschap binnen de gemeenschap. Het OCB brengt een diverse groep geëngageerde leerkrachten en directeurs samen om bijkomende inzichten over grootstedelijke onderwijsuitdagingen te verwerven, zoals diversiteit in het schoolteam en het lerarentekort. Daaruit ontstond ook de netoverschrijdende samenwerking *Talent for Teaching*. Het 7de spoor: het project Baobab dat specifiek voor kleuterleerkrachten werd ontwikkeld. Deelnemers worden ondersteund bij het behalen van het diploma kleuterleerkracht aan een Brusselse hogeschool. Er wordt zeer intensief aan het vereiste taalniveau gewerkt. Daarnaast zetten de deelnemers zich een aantal dagen in als *co-teacher* in een aantal basisscholen. Op die manier hopen we extra mensen op de vloer te krijgen en concrete competenties in de klas op te krikken. Dan is er Teach for Brussels. Anderhalf jaar geleden werd hier een 1ste conventie over afgesloten. Het streefdoel was om 10 zij-instromers klaar te stomen. Het zijn er 13 geworden.

Nu kunt u zeggen, 13 op 285 is weinig. Dat klopt, maar alle begin is moeilijk en het project loopt beter dan verwacht. Het goede nieuws is dat Brussel verhoudingsgewijs meer zij-

instromers aantrekt. In Vlaanderen gaat het om ongeveer 4,8 % van het onderwijspersoneel, in Brussel al om 10,3 %. Met de 302 zij-instromers in het Brussels Nederlandstalig onderwijs zitten we op een goed spoor. Op dat elan moeten we voortgaan.

Het College is niet bevoegd om statuten te wijzigen. Vlaams minister van Onderwijs, de heer Ben Weyts, heeft de meeneembaarheid van de anciënniteit van zij-instromers in knelpuntvakken vergemakkelijkt, al kan op dit vlak nog vooruitgang worden geboekt. We zullen overleg plegen, maar worden allebei met de budgettaire realiteit geconfronteerd. Met de beschikbare middelen moeten we creatief omspringen.

Het College is een maand lang zeer intensief met de vaccinatiecampagne bezig geweest. Dat is niet de *core business* van de onderwijsadministratie. Het heeft al de energie opgeslorpt. De campagne staat overigens niet stil, later meer daarover. Nu het stof eenmaal is gaan liggen en de scholen van start zijn gegaan, wil het College met de netten en de hogeronderwijsinstellingen samenzitten en enkele denksporen bespreken. Van de 8 denksporen wil ik u er nu 5 nader toelichten.

We willen kijken in welke mate laatstejaarsstudenten lerarenopleiding via langlopende stages ingezet kunnen worden.

Op dit ogenblik kunnen zij-instromers in het secundair onderwijs terecht. Kan dat ook in het basisonderwijs? Aan het antwoord op deze vraag moet overleg met de Vlaamse minister van Onderwijs voorafgaan.

Het is wellicht mogelijk om in samenwerking met de Brusselse hogescholen en universiteiten een laagdrempelig en verkort onderwijstraject voor zij-instromers uit te werken.

Mijn gewezen wiskundeleraar was in 1984-1985 al niet van de jongste, maar hij geeft in het Sint-Pieterscollege nog steeds wiskundeles. Er zijn wel meer mensen bereid om tot na hun pensioenleeftijd actief te blijven in het onderwijs. Het is een goed idee om hun inzet fiscaal voordelig te maken.

We willen de leraren*pool* voor zij-instromers die tijdelijke of beperkte functies uitoefenen, onder de loep nemen. Dit is een variante op het idee van mevrouw Khadija Zamouri.

Geen enkel idee is op zichzelf zaligmakend maar elk voorstel kan deel uitmaken van de oplossing. We werken tegen de klok en zullen ons nog het hele schooljaar lang over deze vraagstukken buigen. We verwelkomen bijkomende initiatieven die inzetten op statuut of verloning. Ik druk me voorzichtig uit, want zulke veranderingen kunnen niet zonder de Vlaamse overheid.

De VGC vervult een faciliterende rol. Onze complementaire overheid bemiddelt tussen de scholen en de Vlaamse overheid. Ik denk dat het College erin zal slagen om het lerarentekort te verkleinen, maar ik kan niet voorspellen in welke mate het gat gedicht zal worden.

We zullen dit werkjaar nog vaak over het lerarentekort spreken. Sommige raadsleden hebben interessante, zeer welkome suggesties gedaan. Dat is eens iets anders dan vragen stellen.

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-Vooruit): Ik ben blij te horen dat onze bezorgdheid ter harte wordt genomen en ik twijfel er niet aan dat er diepgaand naar oplossingen voor het

Brussels onderwijs gezocht zal worden. We supporteren voor de Brusselse leerlingen en duimen dat ze dit jaar voldoende leerkrachten in de klas krijgen.

De heer Jan Busselen (PVDA): De collectieve arbeidsovereenkomst die onlangs werd afgesloten, bevat goede elementen. De problemen zouden natuurlijk niet zo schrijnend zijn als er was geanticipeerd op een toestand die te anticiperen valt. We zullen de reeks getroffen maatregelen evalueren. De denksporen zijn interessant, maar mensen laten werken tot ze 80 zijn, is geen duurzame oplossing. De pensioengerechtigde leeftijd ligt nog steeds op 65. Bovendien ligt de uitval hoog.

Vzw Teach for Belgium genereert ook een zij-instroom. Het gaat om 13 personen, niet enorm veel. Dit mag echter ook alleen een tijdelijke oplossing zijn. Leerkrachten vragen zich vaak af waarom ze 3 jaar gaan studeren voor een pedagogisch diploma dat niet volledig naar waarde wordt geschat.

Als beginnende leerkrachten voor een klas met 25 leerlingen worden gezet, houden ze zich bezig met klassenmanagement, niet met lesgeven. Laten we beginnende leerkrachten de kans geven om aan kleinere klassen les te geven.

Ik hoop dat het lerarentekort volgend jaar minder problematisch is.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Ik ben verheugd dat er nieuwe manieren worden ontwikkeld om meer mensen aan de slag te krijgen als leerkracht.

Een van de mogelijkheden is om laatstejaarsstudenten in te zetten. Hoe zullen zij de nodige ondersteuning krijgen? Onderwijspersoneel geeft nu al aan dat directies er niet altijd in slagen om in voldoende ondersteuning te voorzien. Als laatstejaarsstudenten voor de klas gaan staan, zou die uitdaging nog prangender worden. Kan de VGC de directies helpen om hun personeel beter te ondersteunen?

Ik kan me voor een deel vinden in de analyse van sommige raadsleden die stellen dat Brussel met een imagoprobleem worstelt. De stad is nog steeds niet aantrekkelijk genoeg voor Vlamingen. Het is echter nogal kort door de bocht om het imagoprobleem te reduceren tot de slechte coronacijfers. Vlamingen kennen Brussel niet goed, en onbekend is onbemind. Er is een rol weggelegd voor onze overheid, maar ook voor het onderwijs en de media in Vlaanderen, om Brussel aantrekkelijker te maken voor Vlamingen. Als er meer Nederlandstaligen zijn, zijn er vanzelf ook meer Nederlandstalige leerkrachten. Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement debatteert over levenskwaliteit en mobiliteit, zaken die met deze aangelegenheid verband houden.

Ik kijk uit naar de uitvoering van uw plannen. We komen er zeker nog op terug.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Raadslid Arnaud Verstraete heeft het over een imagoprobleem, maar het gaat verder dan dat: het is een reëel probleem. Er zijn inderdaad mensen die Brussel te weinig kennen, maar helaas zijn er ook veel mensen die de stad zeer goed kennen, in het onderwijs hebben gestaan en de stad ontvluchten. Zij hadden vaak andere verwachtingen. Het collegelid gaat in zijn antwoord niet op deze kwestie in.

Brussel worstelt met problemen dat in andere grootsteden misschien ook bestaat, maar dat maakt onze rekening niet. Criminaliteit, verbale en soms fysieke agressie, gebrek aan

normbesef, gebrek aan discipline bij leerlingen... We mogen deze problemen niet onder de mat vegen, want mede hierdoor houden veel leerkrachten het na een tijd in Brussel voor bekeken, zeker wanneer ze veel mogelijkheden hebben om in eigen regio te gaan werken. Gemotiveerde leerkrachten die uit Limburg en West-Vlaanderen naar Brussel komen, worden stilaan uitzonderingen. Dat is deels te wijten aan de Brusselse realiteit. Ik besef dat het een zeer ingewikkelde taak is om die te veranderen. Mijnheer het collegelid, u bent ook minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. U kunt daar ook uw bevoegdheden inzetten.

Er is weinig gezegd over het statuut van leerkrachten. De verscheidenheid aan statuten vormt een obstakel. Zij-instromers kunnen bv. niet vast benoemd worden. Op termijn is dat nefast voor de motivatie. We moeten hier oog voor hebben.

We moeten ten slotte proberen om de administratieve rompslomp waarin nogal wat leerkrachten en directies zijn terechtgekomen, te verlichten zodat ze zich kunnen bezighouden met hun kerntaken.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Mijnheer het collegelid, we zullen constructief meewerken aan de uitwerking van uw voorstellen. Alle raadsleden nemen het onderwijs werkelijk zeer ter harte.

In verband met mijn vraag, herhaal ik dat Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts en u er een prioriteit van zouden moeten maken om de wettelijke en arbeidsrechtelijke drempels weg te werken. Dikwijls knelt het schoentje daar.

Ik zie ook een enorme kans om snel te gaan samenwerken met het Franstalig onderwijs en taalleerkrachten uit te wisselen. Scholen van beide taalgemeenschappen liggen vaak dicht bij elkaar in de buurt. Dankzij uitwisselingsprogramma's krijgen taalleerkrachten een interessanter lessenspakket. Dit is een pragmatisch en zeer praktisch werkpunt.

Ik kijk er in elk geval naar uit om daar dit jaar mee aan te puzzelen.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik wil kort terugkomen op de opmerking van de heer Jan Busselen. Het is typisch voor sommigen die in een bepaalde Marxistische logica redeneren dat men op basis van zelfingebeelde onderdrukte groepen voor individuen zal beslissen wat beter voor hen is. Als leerkrachten zelf beslissen dat zij zich na de pensioengerechtigde leeftijd nog voor het onderwijs willen inzetten, omdat ze daarvoor gepassioneerd zijn, er waarde uithalen en het met plezier doen, dan vind ik dat we dit alleen maar moeten aanmoedigen. We zouden dit voor hen fiscaal aantrekkelijker moeten maken, zij het voltijds of – zoals het merendeel van de leerkrachten die na pensioengerechtigde leeftijd verdergaan – voor een beperkte opdracht.

Ik ben blij om te horen dat bepaalde maatregelen een zeer goede uitwerking hebben in Brussel. 10,4 % zij-instromers is zeer positief. Blijkbaar werkt dat hier beter dan in Vlaanderen. Ik ben het eens met het collegelid dat we die piste breder moeten maken. Dat is ook de mening van Vlaams minister Ben Weyts. We moeten meer mogelijkheden creëren en deze optie flexibel maken. Ik weet niet of dit ook geldt voor het basisonderwijs. Dat zal het collegelid met Vlaams minister Ben Weyts moeten bekijken. Ik ben wel zeker dat het collegelid voor iedere maatregel die helpt om meer mensen aan te trekken voor het lerarenberoep een bondgenoot zal vinden in de bevoegde Vlaamse minister. Het is een

complex probleem, we zullen verschillende oplossingen in meerdere domeinen moeten zoeken. Ik ben benieuwd welke pistes in de toekomst nog verder zullen worden uitgewerkt.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Er werden heel wat antwoorden gegeven en er is veel bereidheid om het probleem aan te pakken. Ik heb niet gezegd dat het lerarentekort alleen maar te wijten is aan de coronacrisis. Deze crisis heeft echter het imagoprobleem versterkt.

Als men weet dat men in een school terecht komt waar misschien amper 20 % van de leerlingen is gevaccineerd, dan geeft dit mogelijk niet veel zin om voor Brussel te kiezen. Dit is een extra remmende factor op het imagoprobleem dat Brussel al heeft.

Ik hoop dat het collegelid een gesprekspartner vindt in zijn Vlaamse collega, want veel van deze zaken kunnen niet op het niveau van de VGC worden geregeld. Voor maatregelen rond het statuut, het pensioen van leerkrachten en een uitbreiding naar het basisonderwijs komt men de bevoegde Vlaamse minister tegen. Hopelijk vindt het collegelid ook voldoende financiële steun. Campagnes die worden uitgewerkt, kosten geld. De boodschap is dus om verder te blijven werken, hopelijk in een goede verstandhouding met Vlaanderen.

Voor de andere collegeleden is het belangrijk om de belendende sectoren, die bijdragen tot het imagoprobleem, aan te pakken. Het heeft bv. ook te maken met betaalbaar wonen. Veel leerkrachten zeggen dat ze in Brussel willen werken en wonen, maar hebben niet het budget om de meerprijs te betalen. Het heeft eveneens te maken met de veiligheid van de stad. Dit kan collegelid Sven Gatz niet in zijn eentje oplossen, maar hopelijk zijn de andere collegeleden ervan overtuigd dat zij daaraan kunnen en moeten bijdragen.

PERSOONLIJK FEIT

De voorzitter: De heer Jan Busselen komt tussen wegens een persoonlijk feit.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik denk dat de heer Gilles Verstraeten niet goed heeft geluisterd naar wat ik zei. Ik stelde dat het goed is indien mensen na 65 jaar uit passie willen verder werken. Ik wees er echter op dat er een grote uitval is. Dat is een nuance, we moeten de platitudes achterwege laten. Het verbaast me natuurlijk niet dat een nationalistische partij de pensioengerechtigde leeftijd van 65 jaar op alle mogelijke manieren wilt ondermijnen.

Collegelid Sven Gatz: Graag wil ik nog terugkomen op een 3-tal punten die tijdens de replieken van de raadsleden werden vermeld.

We hebben wel degelijk oog voor het ondersteunen van zowel de laatstejaarsstudenten als de directeurs. De laatstejaarsstudenten worden over het algemeen meer en meer begeleid door hun hogeschool in het voor een klas staan. Via het OCB kunnen we dat eveneens ondersteunen. Wat de directeurs betreft, wordt er door het OCB ondersteuning geboden. Het is een speciaal debat over wie directeur wil worden van een school, want men krijgt heel wat te verduren. Deze functie is niet te onderschatten. De vragen of eisen van ouders zijn nauwelijks bij te houden. Dat is de maatschappij waarin we leven. We doen al die dingen, en we hebben op dit ogenblik nog steeds het best ondersteunde onderwijsgedeelte van de hele Vlaamse overheid. Er zijn extra uren omwille van de positie van het Nederlands in Brussel en we hebben een batterij aan gemotiveerde mensen in het OCB die geen enkele andere stad heeft. We zetten alle zeilen bij, maar we hebben veel mensen die ons kunnen helpen. Men

stelt terecht de juiste vragen over het zoeken naar oplossingen. We moeten tegelijkertijd ervoor zorgen dat de motivatie en het genoegen van het lesgeven het belangrijkste blijven. Er wordt terecht gesproken over burn-outs bij onderwijzers, maar dit kan ook voorkomen bij onderwijsbegeleiders of medewerkers van de Administratie of kabinetten doordat we een spanning creëren die nauwelijks is op te lossen. We moeten oplossingen vinden, maar de motivatie om met die grote groep mensen binnen het Nederlandstalig onderwijs op een positieve manier voorwaarts te gaan, blijft zeer belangrijk.

We moeten niet onder stoelen of banken steken dat er scholen zijn met een moeilijker doelpubliek. We zijn met hen in gesprek om te kijken hoe we samen met onze partners, en Abrusco in het bijzonder, de ondersteuning en begeleiding kunnen versterken. Daarover mag men zeker in de komende weken en maanden bijkomende vragen stellen. We willen daarvoor een tandje bijsteken, want het zal nodig zijn.

De uitwisseling van leerkrachten wil ik zeker terug opnemen. Op dit moment hebben we echter het probleem dat er zowel in het Nederlandstalig als in het Franstalig onderwijs mensen tekort zijn. Dan een uitwisseling organiseren is soms delicaat. De gesprekken lopen, maar kwamen onder druk door Covid-19. We moeten die dialoog terug opstarten om te kijken of we daardoor een deel van het antwoord kunnen vinden.

Er zijn dus vele vragen, maar we werken eraan verder. Bedankt voor de steun vanop alle banken.

- *Het incident is gesloten.*

SAMENGEVOEGDE VRAGEN OM UITLEG EN VRAAG (R.v.O., art. 58 en 59)

Vaccinatiecampagne

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Uit cijfers van Sciensano van 11 september 2021 blijkt dat de vaccinatiegraad in Brussel met 52,56 % van de totale bevolking heel slecht is. Amper 28,48 % van de Brusselse leerlingen tussen 12 en 17 jaar heeft een 1ste prik gekregen, in Vlaanderen is dat 81,63 %. Ik weet dat de vaccinatiegraad in Antwerpen ook lager is, maar daar werkt men aan. Om dat cijfer serieus op te krikken in Brussel, waar de algemene vaccinatiegraad slecht is, kunnen leerlingen – en bij uitbreiding leerkrachten en ouders – zich laten vaccineren op school.

Sinds 13 september 2021 kunnen middelbare scholen in Brussel een eigen vaccinatiemoment aanvragen, zowel op school als in een vaccinatiepost in de buurt. In de week van 6 september 2021 startte de sensibilisering, met een lessenpakket van de VGC dat scholen vrijblijvend kunnen gebruiken en een informatiebrief die naar alle ouders werd verstuurd. Zo wordt er geprobeerd om te sensibiliseren en om de druk op te voeren, door onder meer te verwijzen naar het wegvallen van de mondkemperplicht in de scholen in Vlaanderen en Wallonië. Gezien de lage vaccinatiegraad in Brussel is hier de mondkemperplicht nog niet afgeschaft.

Het doembeeld van het afstandslernen, zoals toegepast tijdens vorige lockdowns, wordt opgehangen om de ouders te overtuigen. Als we ons onderwijs open willen houden, is vaccinatie de enige manier om dat te doen.

We hebben gelezen dat er op de rem wordt gestaan. Er zal veel meer sensibilisering nodig zijn om leerlingen over de streep te trekken. Gisteren verscheen een bericht dat de vaccinatiecampagne in scholen zeer moeizaam verloopt. Er werden amper 140 1ste dosissen geplaatst in secundaire scholen, verdeeld over 3 Nederlandstalige en 3 Franstalige scholen. In het lager onderwijs was er sprake van 150 dosissen. Deze week wordt er in de Nederlandstalige scholen niet meer gevaccineerd. Ze wijzen erop dat er veel meer sensibilisering nodig is. Ik maak me zorgen over die lage vaccinatiegraad, omdat het virus intensief circuleert in Brussel. We zullen de kinderen en de ouders dus moeten overtuigen om zich te laten vaccineren.

Hoeveel leerlingen lieten zich uiteindelijk vaccineren in de Brusselse Nederlandstalige scholen? Gaat het ook over leerkrachten of ouders?

Wat is de vaccinatiegraad van de leerkrachten in de Nederlandstalige scholen? Zijn er grote verschillen tussen de scholen?

Waarom werken 2 van de 40 scholen niet mee aan de vaccinatiecampagne?

Op welke manieren worden leerlingen overtuigd om zich te laten vaccineren? Worden leerlingen individueel aangesproken of gebeurt alles in groepsverband?

Komen er *influencers* en virologen naar de Nederlandstalige scholen, zoals dat in de Franstalige scholen gebeurt? Beiden zijn volgens mij belangrijk. *Influencers* hebben het vertrouwen van veel jongeren, maar niet altijd de expertise. Bij experts is dat andersom. *Influencers* en experts laten samenkomen, geeft dus een interessante piste, want zowel vertrouwen als expertise zijn nodig. Het opwekken van vertrouwen is zeer belangrijk.

Zijn er naast een informatiebrief nog manieren waarop ouders overtuigd worden zich te laten vaccineren? Wat is de rol van het CLB?

Aan Franstalige zijde dreigen schoolartsen die voor de vaccinatie instaan wegens de werkdruk met een staking. Is er aan Nederlandstalige zijde voldoende personeel om tijdens de komende maanden te vaccineren?

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): Mijn vraag is gericht aan de collegevoorzitter. Een Brusselaar die een vaccin wilt, heeft dat intussen eenvoudig kunnen krijgen. Toch merken we dat de vaccinatiegraad in Brussel veel lager ligt dan in de naburige Gewesten. Sommige Brusselaars zien het nut van vaccinatie nog niet in. Bovendien is er ook echt weerstand tegen.

De lage vaccinatiegraad zet jammer genoeg een rem op onze stad. Kinderen moeten thuis in quarantaine blijven, ziekenhuizen stellen opnieuw niet-dringende zorg uit en de economie blijft noodgedwongen op een lager pitje draaien. Het risico om besmet te raken, blijft zeer hoog met alle stress en gezondheidsrisico's vandien. Het is nodig om de laatste twijfelaars over de streep te trekken. Daar heeft zeker ook de VGC een belangrijke rol in te spelen. We hebben al eerder de inspanningen van de VGC besproken. Ze zorgde voor vertalingen, promotiemateriaal en werkte goed samen met lokale vzw's en organisaties. Om de laatste mensen te overtuigen, is allicht een andere aanpak nodig. De troef van de VGC is dat ze over de hele stad aanwezig is met een fijnmazig netwerk van dienstverlening op verschillende vlakken.

Welke extra inspanningen heeft de VGC sinds de zomer geleverd om de laatste twijfelaars over de streep te trekken? Op welke doelgroepen concentreert de VGC en haar netwerk zich in deze fase van de vaccinatie? Kunt u enkele concrete, nieuwe initiatieven uitlichten? Ik hoorde intussen van verschillende Nederlandstalige crèches waar een verzorger uitviel wegens corona en er kinderen niet konden worden opgevangen. In welke dienstverlening van de VGC zijn problemen opgedoken door uitval van niet-gevaccineerd personeel? Beschikt u over cijfers? Hoeveel crèchegroepen of schoolklassen zijn al in quarantaine moeten gaan? Hebt u een zicht op de vaccinatiegraad van personeel dat veel met kinderen of kwetsbare groepen werkt, zoals voor- en naschoolse opvang, crèches of lokale dienstencentra?

Maar een kwart van alle 12- tot 17-jarigen is gevaccineerd. Ook via de scholen wordt vanaf september gevaccineerd door in groep naar een centrum of vaccinatiebus te gaan of door ter plaatse een vaccinatiepost in te richten. Kan worden gededd op welke wijze de VGC bij deze oefening is betrokken en wat de stand van zaken is? Hoeveel CLB's en scholen zijn hierbij betrokken? Hoeveel vaccins werden zo al toegediend? Op de laatste vraag heb ik al een antwoord ontvangen.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): We waren mooi begonnen en enthousiast over het feit dat ook de studenten op de campus van hun school een prikje zouden krijgen of naar een vaccinatiecentrum zouden kunnen gaan. Dat was althans de strategie die Brussels minister Alain Maron vanuit de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) had uitgerold. De vaccinatie wordt georganiseerd. Recent las ik in *Bruzz* dat een stop in de scholen is ingevoerd omdat er niet genoeg wordt gesensibiliseerd en het resultaat niet voldoet om ermee door te gaan. Het is een wijs besluit want het heeft geen zin om een hele machinerie in stand te houden, wetende dat er geen draagvlak voor is zoals mevrouw Inge Neven al zei.

Ik richtte mijn vraag tot de collegevoorzitter omdat het over Welzijn en Gezondheid gaat. In het secundair onderwijs zijn er 15.330 leerlingen die in 1 van de 40 Nederlandstalige secundaire scholen in Brussel les volgen. Er klinken echter verontrustende reacties van ouders. Sommige weten niet goed wat er aan de hand is. Ze zijn ongerust dat hun kind wordt gevaccineerd en ze van niets weten. Ze hebben weinig of geen informatie gekregen, laat staan een uitnodiging. Leerkrachten en ook ander personeel zijn evenmin altijd op de hoogte. Ook is het niet steeds duidelijk op welke scholen men gaat vaccineren en waar niet, dan wel of vaccinatie systematisch in alle scholen zal worden voorgesteld.

De 1ste weken is volop ingezet op sensibiliseren en informeren vooraleer over te gaan op het vaccineren zelf. Brussels minister Alain Maron heeft alleszins gezegd dat in het Franstalig onderwijs een vzw of organisatie daarvoor instaat. Mijn vraag is hoe dat in Nederlandstalige scholen gebeurt. Wordt dat onderdeel misschien aan de leerkrachten overgelaten? Wat is de stand van zaken van de vaccinaties op de scholen? Minister Alain Maron was enthousiast en zei tot 10 % verhoging van de vaccinatiegraad vast te kunnen stellen. Wat doen de scholen? Informeren en sensibiliseren ze zelf in de klassen? Hoe wordt dat aangepakt? Is er vanuit uw bevoegdheid voor Gezondheid ondersteuning geboden? Wordt al overal gesensibiliseerd en gevaccineerd? Met wie wordt samengewerkt? Welke respons levert dat op? Waar staan we in ons onderwijs? Hoe kunnen we scholen ondersteunen onder meer met het medische aspect?

Zelf heb ik van mijn kinderen een uitnodiging ontvangen via Smartschool met de melding wanneer mijn kinderen op school een vaccinatie konden krijgen. De directeur van de school heeft ons op voorhand op de hoogte gebracht en er werd om mijn akkoord gevraagd. Maar toen ik mijn dochter vroeg of er in de klas over werd gesproken, zei ze dat sommige

leerkrachten dat heel belangrijk vonden omdat ze schrik hebben voor hun eigen gezondheid, maar andere niet. Het hangt blijkbaar van de *goodwill* van de leerkracht af. Maar de school zet geen informatief pakket naar voor over vaccineren op school.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Het Vlaams Belang is altijd al een voorstander van voorzorgsmaatregelen geweest, voor zover ze wetenschappelijk zijn verantwoord. Ook het vaccineren voor wie daar bewust voor kiest, hebben we altijd ondersteund. De toestand van het onderwijs in Brussel toont dat de maatregelen totaal dreigen te ontsporen. Een vaccinatiecampagne is geen onderwijsbevoegdheid. U probeert *de facto* op een verkeerde manier in de bres te springen voor een falend beleid van de hoofdstedelijke overheid.

Mevrouw Elke Van den Brandt horen we alleen op radio of tv als er een verklaring nodig is. Daarbuiten is er enkel stilte en Brussels minister Alain Maron blaast tegelijk warm en koud. Het is niet de taak van het Nederlandstalig onderwijs om ter hulp te schieten. Een school moet de plaats zijn waar een gezond leerklimaat heerst en dat kan alleen in een sfeer van wederzijds respect en openheid. We hebben andere katjes te geselen dan het depanneren van andere falende overheden. Dat heeft het debat van daarnet uitgewezen.

We pleiten ervoor iedere vorm van informele druk van bovenaf, zowel van directie en leraren als van leeftijdsgenoten te vermijden. De manier waarop u en mevrouw Inge Neven communiceren, dreigt het vertrouwen op de scholen teniet te doen. Bovendien is elke vaccinatiedruk in het algemeen uit den boze omdat het elk draagvlak dreigt te ondergraven.

Daarnaast mogen directies en leerkrachten in geen geval naar de vaccinatiestatus van een leerling of van hun ouders vragen. Het medische geheim is geen akkefietje. Het is toch merkwaardig dat u daar als liberaal collegelid zeer licht overgaat. De circulatie van een luchtwegenvirus zoals Covid-19 wordt in feite amper beïnvloed door het al dan niet gevaccineerd zijn. De leerlingen zelf lopen nauwelijks gevaar. Wie gevaccineerd is, doet dat om de eigen risico's te beperken. Bovendien zijn maatregelen zoals het dragen van een mondmasker en quarantaineregels niet alleen zinloos, maar ook storend voor het onderwijsklimaat en het leerproces. Het onderwijs moet zo spoedig mogelijk weer normaal werken. Er is al heel wat tijd verloren gegaan en we dreigen op deze manier, gelet op de moeilijke Brusselse context, een hele generatie te verliezen. In plaats van leerlingen en hun families direct en indirect onder druk te zetten, pleiten we ervoor om op de luchtkwaliteit in de klassen te mikken. Ventilatie en desinfecteren lijken de te volgen wegen te zijn. Op de langere termijn is dat de beste oplossing, ook in het kader van preventie.

Welke initiatieven neemt het collegelid om de luchtkwaliteit in de klassen te verbeteren? Als hij het over sensibilisering heeft, wil hij dan ook aanvaarden dat de keuze vrij moet zijn en elke vorm van druk laakbaar is? Wil het collegelid luisteren naar de jeugd en gezondheidsexperten die pleiten voor de afschaffing van mondmaskers en quarantaineregels in de scholen?

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Ik lees dat u het bericht van *Bruzz* zult ontcrachten. Daar ben ik blij om, maar *Bruzz* als kwaliteitskrant heeft haar informatie toch ergens vandaan. U zegt dat “*Geen vaccinaties op scholen deze week*” een bericht is dat niet klopt. Ik ben benieuwd, in ieder geval is het pijnlijk dat ook op scholen het succes niet onverhoopt positief is. Het idee was te starten met enkele pilootprojecten op scholen en nadien deze strategie breed uit te rollen. Het vooropgestelde doel was om 16.000 vaccins te zetten. Daar komen we

geenszins aan. Op de persconferentie van de GGC hoorde ik dat we moeten blijven sensibiliseren. Maar dan is mijn reactie om daar alsjeblieft mee op te houden. Een illustere voorganger zei het al. We zijn de fase van het sensibiliseren al lang voorbij. Het heeft te maken met een veel dieper geworteld probleem in Brussel: ik doe iets alleen maar als ik dat wil. Ik parkeer mijn auto op het fietspad als ik dat wil. Ik zet mijn oude sofa op de hoek van de straat, ik laat mij niet vaccineren, want ik heb daar geen goesting in. Mijnheer Dominiek Lootens-Stael, het gaat niet alleen om de eigen gezondheid, maar ook over het beschermen van anderen. Dat aspect begrijpen velen niet.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Ook gevaccineerden kunnen besmet raken.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Iemand die gevaccineerd is, kan nog ziek worden, maar minder ziek, je bent nog besmettelijk, maar veel minder. Dat wijzen alle wetenschappelijke onderzoeken uit. *Bruzz* brengt vaak nieuws heet van de naald. Onder meer dat Brussels minister Alain Maron een debat wil organiseren over verplichte vaccinatie. Is dat een eigen initiatief of werd dat al doorgesproken binnen de Brusselse Hoofdstedelijke Regering of het College? Dat vind ik je reinste onzin. Hij stelt dat we de verplichting niet mogen opleggen want er is geen draagvlak voor. Verplichting in Brussel zal de enige uitweg zijn. Bestaat er zoiets als een draagvlak voor belastingen? Een overheid moet maatregelen nemen, ook als ze niet populair zijn. De overheid organiseert belastingen om solidariteitsredenen. Datzelfde argument kan worden gebruikt om de vaccinatie te verplichten.

Is het voorstel doorgesproken binnen het College of gaat het gewoon om een ballonnetje dat Brussels minister Alain Maron oplaait?

Zult u doorgaan met de vaccinatie in de scholen?

Over welke andere instrumenten of middelen beschikt u om mensen te overtuigen? Ik hoor van verschillende ouders dat de brief heel vrijblijvend is. Dat volstaat niet. We moeten mensen ook op hun plicht wijzen. In een grootstad als Brussel kent iedereen heel goed zijn rechten. Zoals collegelid Sven Gatz deze week in de krant heeft opgemerkt, worden de mensen wel degelijk bereikt. Ze reageren wel als het om allerlei steunmaatregelen gaat, maar niet nu hen wordt gevraagd om hun plicht te vervullen. Het probleem is dus niet dat we die mensen niet bereiken, maar dat die mensen zich niet willen laten vaccineren. Wat zult u doen om de druk op de ketel te verhogen?

De heer Pepijn Kennis (Agora): Ik heb net zoals de collega's de uitspraken van Brussels minister Alain Maron gelezen dat er een democratisch debat moet komen over de vaccinatie en een eventuele vaccinatieverplichting. Dat verheugt mij. De verschillende beleidsdocumenten van het College staan vol van de woorden 'participatie' en 'inspraak'. Het College wil de Brusselaars mee de stad en het beleid laten maken. Dat lijkt mij een goed idee, maar de vraag is hoe dat precies zal gebeuren.

Zoals mevrouw Bianca Debaets daarnet heeft opgemerkt, zijn mensen niet altijd voldoende geïnformeerd over het nut van de vaccinatie en waar ze zich kunnen laten vaccineren. Informatie en overleg leiden tot inzicht en tot acties en beslissingen die het algemeen belang ten goede komen, maar dat ontbreekt vaak.

Hoe zult u dit democratisch debat organiseren binnen de VGC en de GGC? Hoe zult u de scholieren, ouders en leerkrachten bij het debat over vaccinatie op school betrekken om de vaccinatiegraad te verhogen? Als we het vaccin enkel eenzijdig aanbieden en de ouders en leerkrachten niet kunnen overtuigen om de vaccinatiestrategie mee uit te voeren, dreigen we de bal mis te slaan. Mijn vraag is dus duidelijk: hoe organiseert u dit democratisch debat in de scholen binnen de bevoegdheden van de VGC en de GGC? Hoe betreft u de mensen bij uw keuzes over de vaccinatie?

De heer Jan Busselen (PVDA): In tegenstelling tot mevrouw Bianca Debaets zou ik sluikestorters niet over dezelfde kam scheren als leerlingen die twifelen om zich te laten vaccineren. De situatie is veel complexer dan dat. 40 % van de Brusselaars heeft geen toegang tot de eerstelijnszorg of heeft geen huisarts. Dat zegt veel. Er heerst veel wantrouwen tegenover de overheid, die op veel vlakken tekortschiet. Experts als Marius Gilbert zeggen dat je solidariteit niet kan afdwingen door mensen te dwingen om ergens aan deel te nemen. Bovendien zijn er steeds meer mensen die geen toegang tot de sociale diensten krijgen omdat ze onbereikbaar waren, zeker in deze coronaperiode. We moeten dus echt meer inzetten op sensibilisering. Uit een aantal *Vrt*-reportages is gebleken dat sensibilisering jongeren over de streep kan trekken.

We schieten momenteel tekort. De vzw School'Up waarover mevrouw Khadija Zamouri sprak, bereikt op dit ogenblik 30 van de 122 Franstalige secundaire scholen. Ik denk dat BruZEL die rol op zich neemt in de Nederlandstalige scholen. Ik heb een e-mail gekregen dat mijn dochter zich mocht laten vaccineren, maar kreeg nadien een 2de e-mail dat ze zich toch nog niet mocht laten vaccineren omdat ze nog geen 12 jaar was. Dat toont aan dat de scholen niet op de hoogte zijn hoe ze dit alles moeten aanpakken, maar vooral dat er geen sensibilisering is. De vaccinatie mag niet onder dwang gebeuren. Mensen moeten die keuze uit overtuiging en solidariteit maken.

In verschillende scholen is de vaccinatiecampagne begonnen zonder een goede sensibiliseronde bij de leerlingen en hun ouders. Daardoor ligt de vaccinatiegraad vrij laag, tussen 10 en 15 %. Als dat zo blijft, zal dat repercussies hebben, zal Brussel nog meer met de vinger worden gewezen en zal de dwanglogica misschien nog meer op de voorgrond treden.

Komt er een 2de ronde in de scholen waar al een vaccinatiecampagne gestart is maar waar er geen sensibilisering van de ouders en leerlingen heeft plaatsgehad?

Collegelid Sven Gatz: Ik zal de vragen gebundeld beantwoorden.

Als collegelid bevoegd voor het Nederlandstalig Onderwijs in Brussel acht ik het mijn plicht en die van de VGC om een bijdrage aan de Brusselse vaccinatiecampagne te leveren.

Op dit ogenblik is 20 % van de Brusselse jongeren tussen 12 en 17 jaar volledig gevaccineerd en kreeg 30 % al 1 dosis toegediend. Op een maand tijd is de vaccinatiegraad dus met 10 % toegenomen. Het is goed nieuws dat de vaccinatie vooruitgaat, maar het slechte nieuws is dat ze nog altijd te traag vooruitgaat.

In Brussel lopen ruim 15.000 leerlingen school in 1 van de 40 Nederlandstalige secundaire scholen. We mogen er dus van uitgaan dat ondertussen 5.000 van die kinderen via de normale vaccinatiecampagne van de GGC een prik hebben gekregen. Er zijn er evenwel nog 10.000 kinderen te gaan. Door jongeren nu ook de mogelijkheid te bieden om zich via de school te

laten vaccineren, hopen we dat percentage geleidelijk aan omhoog te krijgen. De schoolomgeving is vertrouwd voor de jongeren en dus de beste plaats om de leerlingen te informeren en gerust te stellen. Na 2 weken van sensibiliseren en informeren, wordt er nu ook effectief geprikt.

Ik wil nog even ingaan op de berichtgeving van gisteren. We zijn al een hele tijd bezig met de voorbereiding van deze vaccinatiecampagne. Eind juli 2021 is het idee ontstaan, maar de scholen waren toen nog dicht. Bovendien waren de vaccins nog maar eind mei, begin juni 2021 voor minderjarigen goedgekeurd. We konden toen dus nog niet makkelijk versnellen. Op 15 augustus 2021 hebben we uiteindelijk beslist om ervoor te gaan en hebben we de verschillende partners aangesproken.

De GGC heeft de vaccins ter beschikking gesteld. Ik wil dat niet minimaliseren, want we hebben een goede samenwerking met mevrouw Inge Neven en haar ploeg, maar de rest moeten we zelf doen. Via de Vlaamse overheid hadden eventueel de CLB's kunnen worden ingeschakeld, maar die worden vrijhouden voor de contactopsporing. We hebben dus beslist om de vaccinatie zelf te doen, ook al is dat niet onze eerste taak of die van de scholen, en zo een bijdrage aan de algemene vaccinatiecampagne te leveren.

We zijn erin geslaagd om de 40 scholen te sensibiliseren. 38 scholen doen al mee. Slechts 2 scholen moeten we nog mee aan boord krijgen. Vorige week zijn de 1ste prikken gezet in Koekelberg, Anderlecht en Sint-Pieters-Woluwe. Deze week wordt er inderdaad niet gevaccineerd, maar niet omdat de campagne *on hold* zou staan. Ik betreur die foute berichtgeving. Er wordt niet gevaccineerd omdat in de eerste 3 scholen de vaccins rechtstreeks door de GGC werden geleverd en de andere scholen zich voortaan via de lokale apotheker moeten bevoorraden. De vaccins moeten 7 dagen op voorhand worden besteld. Deze week lukte dus niet meer voor een aantal scholen. Dat is iets wat we in de loop van het proces te horen hebben gekregen. Ik werk met de middelen die ik heb om de resultaten te halen die ik heb vooropgesteld. We krijgen elke week licht veranderende informatie, maar we werken samen aan eenzelfde doel, namelijk iedereen zo snel mogelijk vaccineren.

De GGC waardeert dat wij een vaccinatiecampagne in de scholen willen voeren, maar zij heeft zelf al haar energie nodig voor de normale vaccinatiecentra en de vaccinaties in de bedrijven en winkels. Ik begrijp dat. Er is geen verborgen leger dat zomaar kan worden ingezet. Als de vaccins via de apothekers in de scholen moeten geraken, dan regelen we dat maar. We zijn ongelofelijk flexibel. De GGC moet dat ook zijn. U mag niet vergeten dat wij tegen de klok werken en dat de logistieke omstandigheden niet normaal zijn. Scholen zouden niet hoeven te vaccineren, maar vandaag mogen ze van mij een partner zijn en 38 van de 40 scholen zijn bijzonder enthousiast om dat te doen. Ze waren gisteren dan ook een beetje uit hun lood geslagen toen ze te horen kregen dat de vaccinatie *on hold* zou staan. Ik viel zelf bijna van mijn stoel. Ook mevrouw Inge Neven was *not amused* met de quote.

Ik ben zelf minister van Media geweest. De media in dit land zijn vrij. Ze schrijven en doen wat ze willen, maar als ze de primaire bron, namelijk mijzelf, de Administratie en mijn kabinet, niet raadplegen en een secundaire bron citeren, en dan nog niet helemaal juist, dan heb ik wel een probleem. Niet omdat ze iets doen dat deontologisch incorrect is, maar er is maar 1 beroepsgroep die nog slechter met kritiek omgaat dan politici, en dat zijn journalisten. Ik wil gewoon de puntjes op de i zetten. Ik wil vooruitgaan met de vaccinatie en ik heb geen nood aan ruis op de boodschap. De scholen zijn gemotiveerd om mee te werken aan de campagne. Gisteren kregen we plots vragen hoe het nu precies zat. We hebben onmiddellijk

een e-mail gestuurd dat het bericht niet juist was en dat we de vaccinatie voortzetten. Ik ben gisteren een hele namiddag bezig geweest om die foute berichtgeving recht te zetten. Dat is echt godgeklaagd.

De scholen zetten wel degelijk in op communicatie en sensibilisering. De formulering in de brieven is misschien niet altijd even accuraat, maar er wordt wel degelijk in de klassen, met de ouders of op andere manieren aan die sensibilisering gewerkt. De scholen kiezen voor een klas-specifieke aanpak en proberen de vaccinatie in alle lessen aan bod te laten komen. De ene leraar doet dat al meer dan de andere. Vorige week werd een leraar Wetenschappen in Koekelberg geconfronteerd met een meisje dat dacht dat ze niet zwanger zou kunnen worden als ze gevaccineerd is. Hij beloofde om opzoekingen te doen om te bewijzen dat dat niet zo is. Ik weet niet hoe het verder is afgelopen, maar de leerkrachten doen heel wat moeite om vooruit te gaan in iets wat niet meteen hun kerntaak is. Bovendien hebben zij een vertrouwensrelatie met bepaalde leerlingen waar wij als politici alleen maar van kunnen dromen. De sensibilisering wordt dus voortgezet, zowel in groep als individueel.

Welke instrumenten kunnen de scholen daarbij gebruiken? Wij hebben een heel goede partner aan het Huis voor Gezondheid. De VGC superviseert en coördineert alles. Het Huis voor Gezondheid houdt zich bezig met het operationele aspect, in samenwerking met BruZEL, de Brusselse eerstelijnszorg. Ik dank hun hartelijk voor hun professionaliteit en enthousiasme. Zij hebben geen 2 minuten moeten nadenken. Zij hebben een leermodule voor leerkrachten ontwikkeld die handvatten bevat om in gesprek te gaan met leerlingen en ouders. Zij organiseren daarnaast zelf infosessies voor leerlingen waarin experts aan bod komen en hebben ook video's met *influencers* ter beschikking gesteld. Misschien kan dat materiaal nog worden verbeterd, maar het is er wel.

Daarnaast ontwikkelde het Lokaal Gezondheidsoverleg, Logo Brussel, een verteltas waar het volledige vaccinatieproces zo helder en duidelijk mogelijk in beeld wordt gebracht aan de hand van vertelplaten. En tot slot, is er nog een *toolbox* van de GGC. Er is dus materiaal, maar sensibiliseren is niet altijd even makkelijk. Dat is ook de reden waarom we nog niet verder staan. We zoeken de sleutel. Er zijn verschillende overtuigingen rond het vaccin. We moeten dus meer dan 1 argument doorprikken.

Waar staan we nu? We hebben 100 leerlingen gevaccineerd. Ik heb dat vorige week heel transparant gezegd. Op basis van de 1ste respons die we hebben gekregen, hopen we 10 % in elke school te realiseren bovenop de 30 % die al globaal is gevaccineerd. Dat zal alleen lukken als de Franstalige collega's dat ook doen. Dat is nu het 1ste doel. We gaan inderdaad voor een 2de prik. We hebben vorige week gezien dat een aantal leerlingen zich spontaan kwamen aanmelden. De leerlingen moeten ouder dan 16 jaar zijn. Toen de prikken werden gegeven, kwamen er een aantal leerlingen kijken en ze vroegen om ook een prik te krijgen. We moeten op de twijfelaars inzetten. Wanneer de 2de prik wordt gegeven in de scholen van vorige week, zullen we kijken of er ook nog een 1ste prik kan worden gegeven. Desnoods gaan we 3 keer langs. We zijn tot alles bereid.

Het zal een trage operatie worden, maar moeizaam gaat ook. Een vooruitgang van 1 % per week op het vlak van de vaccinatie in Brussel als geheel is traag en misschien te traag, maar we gaan nog altijd vooruit en we hopen dat er een aantal aanmoedigingen kunnen zijn. Dat is een ander debat dat in een andere vergadering kan worden gevoerd. De coronapas is wat hij is. De vaccinatiegraad moet worden opgekrikt. Dat is in het belang van de gezondheid en de vrijheid van ons allemaal.

Wat betreft de vragen van mevrouw Els Rochette over wat de VGC buiten de scholen doet en over de vaccinatiegraad op de werkvloer, is het zo dat de werkgever vandaag niet weet of een personeelslid al dan niet gevaccineerd is. Een vaccinatie tegen Covid-19 is niet wettelijk verplicht. Daarom kan de werkgever niet eisen dat zijn werknemers gevaccineerd zijn. Dat geldt ook voor leerkrachten op school.

Mevrouw Els Rochette, we krijgen binnenkort van de Vlaamse overheid meer gedetailleerde cijfers per school. Ik weet niet of we die per school zullen kunnen vrijgeven. Het zijn geaggregeerde gegevens, die gaan nooit over individuen maar wel over het Nederlandstalig onderwijs als geheel. Vandaag werd bekendgemaakt dat 95 % van de leerkrachten in Vlaanderen gevaccineerd is. Ik ga ervan uit dat dat voor Brussel niet zo verschillend zal zijn. U weet dat 92 % van de leerkrachten uit Vlaanderen komt, dus ik neem aan dat het aantal op hetzelfde niveau ligt.

Je moet rekening houden met de privacy, maar als werkgever kun je wel veiligheids- en preventiemaatregelen opleggen aan je werknemers, zoals het dragen van mondkapjes op de werkvloer. Je moet ook waken over het welzijn van je personeel.

Naast de gegevens die worden aangeleverd door het Vlaamse en het federale niveau zal de VGC inzetten op bewustmaking van haar eigen personeel om desinformatie tegen te gaan en betrouwbare informatie aan te bieden. Op die manier gebruiken we het VGC-personeel een beetje als ambassadeurs.

De VGC beschikt niet over exacte cijfers over het personeel binnen specifieke organisaties. Maar we proberen daarrond te werken.

Er werd ook een vraag gesteld over de quarantaine. Volgens de gezamenlijke cijfers vanuit de 3 netten zijn er voor de periode van 1 tot 15 september 2021, 540 leerlingen in quarantaine. Dat is 1 %. Het gaat voor elk net om ongeveer 8 tot 10 klassen. Dat is veel en niet veel. Die cijfers verschillen niet zoveel van degene die ik voor de zomer aan de heer Fouad Ahidar heb gegeven. Ze blijven tamelijk vergelijkbaar. De quarantaine is vervelend, maar ik vrees dat we daar in het onderwijs in Brussel nog wel even mee zullen te maken hebben.

Mevrouw Els Rochette, de VGC werkt samen met partners als Foyer en de Brusselse Zone Eerste Lijn (BruZEL) samen om de vaccinatiestrategie te ondersteunen. We organiseren webinars, geven toelichtingen en verspreiden actief informatie. Er zijn nieuwe initiatieven uitgewerkt om met nieuwsbrieven en andere communicatiemiddelen via Logo Brussel en BruZEL zoveel mogelijk mensen binnen het VGC-netwerk te bereiken.

Zoals ik al zei, stelt Logo Brussel de verteltas 'Vaccinatie tegen het coronavirus' niet alleen in de scholen, maar ook elders ter beschikking voor moeilijk te bereiken doelgroepen. We proberen de mythes over het vaccinatieproces te ontkrachten en zo helder mogelijk in beeld te brengen wat het wel is.

We werken ook met sleutelfiguren van gemeenschappen en organisaties die werken met kwetsbare groepen. Voor die doelgroepen wordt er vaak in kleine groepjes in gesprek gegaan, soms met minder en soms met meer succes. Er zijn vertalingen in het Frans, Engels, Klassiek Arabisch, Turks, Portugees, Urdu, Pools, Chinees en Lingala. Dat is niet nieuw, maar die zijn er al een hele tijd. Tot nu toe hebben 21 organisaties die verteltassen aangevraagd. Zoals ik heb gezegd, maken ook de scholen er gebruik van.

Daarnaast maakt de VGC binnen haar netwerk de acties van BruZEL over het bewustmaken en informeren van alle Brussellaars, niet alleen in de onderwijsinstellingen bekend. BruZEL verzorgt tal van infosessies met welzijns- en gezondheidsorganisaties, maar ook voor het ruimere VGC-netwerk. In bepaalde gevallen wordt dat gecombineerd met de mogelijkheid voor vaccinatie ter plaatse met een mobiel team. We proberen heel flexibel te zijn onder het motto: veel kleintjes maken iets groot.

BruZEL ontwikkelde eveneens een online leermodule voor medische beroepen die verruimd werd voor intermediairs en onderwijs. Het hele aanbod wordt ook binnen jongerenorganisaties, sport- en cultuurverenigingen, welzijns- en zorginstellingen, en socio-culturele organisaties verspreid. We proberen op die manier zoveel mogelijk delen van de Nederlandstalige samenleving in Brussel te bereiken.

Ik hoop dat ik daarmee op uw antwoorden heb geantwoord en dat we de extra 10 % kunnen overstijgen. De vaccinatiecampagne zal nog tamelijk lang lopen, in elk geval langer dan we willen, maar hopelijk kort en snel genoeg om komende golven tegen te gaan.

Sommigen onder u hebben wat getwijfeld om te zeggen dat we moeten vaccineren in scholen als we weten dat er meer prikken kunnen worden gezet. Op een bepaald moment moet je eraan beginnen en moet je ook in de scholen tonen dat er een 1ste en een 2de prik wordt gegeven. We hopen op die manier een *boost* te geven.

Mijnheer Pepijn Kennis, ik wil zeker zoveel mogelijk participatief werken, maar het is moeilijk om participatief tegen de klok te werken. Ik ben er zeker niet tegen, maar ik zoek naar manieren om dat te doen samen met het netwerk dat onder de bevoegdheid van collegevoorzitter Elke Van den Brandt valt. We willen eind oktober – eind november 2021 zo snel en zo veel mogelijk vaccineren. We werken voor een stuk, maar misschien niet genoeg, participatief samen met de kwetsbare doelgroepen met de modules van Logo Brussel en BruZEL, die ik daarnet heb aangegeven.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Het was een gebundeld antwoord. Collegelid Sven Gatz heeft de input gegeven zoals we die hebben bezorgd. Net zoals we samenwerken aan die strategie, is er ook een gezamenlijk antwoord om te tonen dat met brede schouders alles op alles wordt gezet. Het woord is vooral aan de Raad om te reageren.

Ik vind dat er hier bijzonder cynisch gereageerd wordt. Ik wil gerust weten wat de bedoeling van dat cynisme is want de hele VGC zet er heel hard op in vanuit alle Diensten, administraties en netwerken. Ze zetten alles op alles zoals in het antwoord is meegegeven.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Mevrouw de collegevoorzitter, ik denk dat de reactie deels is ingegeven door het feit dat we u amper horen of zien tijdens deze vaccinatiecampagne. Ik begrijp de inzet van collegelid Sven Gatz en van de actoren op het terrein. Er is geen enkel cynisme over het werk dat die mensen doen. Maar dat laat ik even buiten beschouwing.

Ik wil even inpikken op wat de heer Dominiek Lootens-Stael heeft gezegd en waar ik me enigszins over verbaas. Ten eerste, zegt hij dat de vaccins amper bescherming bieden tegen besmetting. Alles is relatief in de geneeskunde. Niemand heeft ooit 100 % effectiviteit van de vaccins geclaimd, ook niet de vaccinproducenten. Op het vlak van bescherming tegen besmettingen zijn de vaccins minder goed tegen de Deltavariant, maar ze hebben nog altijd

een impact en dus kan ik het moeilijk verdragen dat er zaken worden verspreid die potentieel als desinformatie te interpreteren zijn.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): U hebt me verkeerd begrepen, collega. Wat ik wil zeggen, is dat iemand die gevaccineerd is, nog altijd het virus kan doorgeven.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Dat klopt. Dat is altijd zo geweest, ook met de vroegere varianten. Net zoals iemand die gevaccineerd is, ook heel ernstig ziek kan worden, maar veel minder kans heeft dan iemand die niet gevaccineerd is. Zoals steeds meer experts me zeggen, zullen we op een bepaald moment allemaal Covid-19 krijgen. De enige keuze die we hebben, is of we dat gevaccineerd of ongevaccineerd krijgen. Dat zijn de 2 keuzes die overblijven. *Pick your poison.*

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): U bevestigt wat ik zeg, namelijk dat wie zich laat vaccineren, dat doet om zichzelf te beschermen.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Niet alleen dat, maar ook omdat het risico op het doorgeven van het virus als gevaccineerde kleiner is. Dat is hetzelfde als met de mondmaskers: als 2 mensen een mondmasker dragen, is het risico om elkaar te besmetten kleiner. Zo moet je de vaccins ook beschouwen.

Preventieve gezondheidszorg en het nemen van voorzorgsmaatregelen in het onderwijs zijn niet nieuw. Laten we daarover duidelijk zijn. Dat gebeurt via de CLB's. Ik herinner me dat ik indertijd op school vaccins kreeg. Dat was een perfecte manier om een uurtje Godsdienst te missen. Dat was op dat vlak mooi meegenomen. Het medische onderzoek via de scholen is niet nieuw. Maar dat we in een globale pandemie een tandje hoger schakelen, vind ik niet meer dan normaal. Er is niets nieuws aan dat geneeskunde ook via de preventieve geneeskunde ten aanzien van de jongeren via de scholen gebeurt.

De heer Guy Vanhengel (Open Vld): Het was misschien gemakkelijker geweest als het de CLB's was toegestaan om mee te doen in de vaccinatieoperatie. Dat moeten we eerlijk toegeven.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ja.

Met betrekking tot wat de heer Pepijn Kennis zegt over een democratisch debat over vaccinatie, vind ik dat het in de eerste plaats een wetenschappelijk debat is. Dat een democratischere benadering zou helpen om mensen te overtuigen, is een andere zaak. Het debat over de vaccinaties is geen democratisch, maar een wetenschappelijk debat en de feiten daarin zijn gekend. We zullen mensen vooral moeten overtuigen.

Wat betreft de bevoorrading moet ik zeggen dat mijn mond openviel toen ik hoorde dat de GGC in staat zou zijn om vaccinaties te organiseren in Action en in Primark, maar dat ze niet rechtstreeks de scholen kan bevoorraden en dat ze haar plan moet trekken via de apothekers. Ik vind dat eigenlijk hallucinant. Ik denk dat er bij de scholen een grotere winst te boeken valt dan in Primark en in Action. Ik stel me de vraag of het onderwijs in de Franse Gemeenschap zich ook via de apothekers moet bevoorraden en of dat op exact dezelfde manier verloopt. Kunt u me daar wat meer uitleg over geven? Gebeurt de bevoorrading bij de lokale apothekers of bij de grote centrale apotheek? Moeten de scholen daar zelf voor zorgen? Zal de VGC dat organiseren voor de scholen via de apothekers? Ik vind dat je op die manier een beetje zegt:

“Daar is de bron en trek uw plan.” Ik ben er eerlijk gezegd door geschokt dat de GGC op dat vlak haar rol niet opneemt.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): Ik dank het collegelid voor zijn antwoord, maar ik ben ontgoocheld dat ik geen antwoord krijg van u, mevrouw Elke Van den Brandt.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Als dat het verwijt is, dan wil ik het antwoord en de input die we hebben gegeven, opnieuw voorlezen. Er is input gegeven. Ik heb alle vragen in de VGC te allen tijde beantwoord. De vragen gingen vandaag heel sterk over de scholen. Ik heb onderling afgesproken met collegelid Sven Gatz om een gebundeld antwoord te geven. Daarom ben ik hier ook fysiek aanwezig om het signaal te geven dat het een gezamenlijk antwoord is. Als het jullie meer geruststelt dat ik het herhaal, dan wil ik dat absoluut doen. Ik wil op geen enkele manier het signaal geven dat de VGC niet alles op alles wil zetten om van de vaccinatiecampagne een succes te maken.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): Het was misschien beter geweest om dat op voorhand te zeggen. Ik heb mijn vraag aan u gericht.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Collegelid Sven Gatz heeft dat bij zijn inleiding gezegd.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): Slechts een klein stukje van mijn vraag ging over het onderwijs, maar als ik dat al niet meer mag zeggen, dan excuseer ik me. Ik dank u in elk geval voor het antwoord.

Ik ben ook een beetje verbolgen, net als collega Arnaud Verstraete, dat de scholen voor een deel aan hun lot worden overgelaten. Het is al een maand dat we in de Commissie voor Gezondheid en Bijstand aan personen vragen stellen aan Brussels minister Alain Maron en ook aan u over de manier waarop de informatie en bewustmaking gebeurt en hoe scholen en organisaties worden ondersteund. We merken vandaag dat de vaccinatie vandaag niet vlot verloopt. We kunnen dat niet aanvaarden. We weten al van begin dit jaar dat er een vaccinatiecampagne is gestart en dat die moeilijk zou verlopen in Brussel.

Vandaag dragen onze kinderen en jongeren daarvan de gevolgen. De basketbalwedstrijd van mijn zoon is uitgesteld omdat de ploeg van Grimbergen op autoloze zondag niet met het openbaar vervoer naar Brussel wilde komen. Zo zijn er tal van voorbeelden van hoe onze kinderen en jongeren gestraft worden omdat de vaccinatiecampagne uiterst stroef verloopt.

Ik bedank BruZEL, Foyer en Logo Brussel voor het goede werk dat ze leveren, maar ik heb niet het gevoel dat de GGC het hun ook maar enigszins gemakkelijk maakt. Het spijt me, mevrouw Van den Brandt, maar u bent nu eenmaal binnen de GGC bevoegd voor de gezondheid van onze Vlaamse, onze Nederlandstalige Brusselaars. Ik had niet zo'n toon willen aanslaan, maar ik vond uw reactie helemaal niet aangenaam. (*Applaus*)

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik had nog 2 opmerkingen. De 1ste gaat over de communicatie en de bewustmaking. Met een aantal collega's hier, zoals de heer Gilles Verstraeten en mevrouw Els Rochette, zit ik in de Commissie voor Gezondheid en Bijstand aan personen van de GGC. Daar gaat het voortdurend over “sensibiliseren”. Ik weet dat bewustmaken en informeren heel belangrijk zijn, maar volgens mij zijn we nu op het punt beland dat de boodschap al dan niet begrijpen niets meer te maken heeft met taal. Het gaat

niet meer over de 125 of 180 talen die dit Gewest rijk is. Waar het wel over gaat, is dat bepaalde mensen overtuigd zijn van het tegendeel. Tot nu toe werd in de bewustmakings- en informatiecampagnes altijd gefocust op herhalen en nog eens herhalen, opdat de boodschap duidelijk zou zijn. Er was sprake van de verteltassen van Logo Brussel. Ik weet niet precies wat in die tassen zit, maar hoogstwaarschijnlijk gaat het om informatie en verduidelijking, wat goed is – en toch denk ik dat we al even in een fase zitten waarin we de situatie moeten omdraaien. We moeten vertrekken vanuit het *fake news* – of van wat wij als *fake news* beschouwen – en daarop antwoorden formuleren, in plaats van nogmaals te herhalen wat de mensen al lang weten. Zo krijgen we de vaccinatiegraad niet omhoog. We moeten de logica omkeren. Als een jongere aangeeft dat ze vreest dat ze moeilijk zwanger zal worden, dan moet dat het vertrekpunt zijn. En niet omgekeerd, van: “*Luister, ik ga jou iets vertellen.*” Mensen hebben al lang door waarover het gaat.

Ten tweede, werd ik bij wijze van spreken van mijn sokken geblazen, toen ik hoorde dat het de taak is van scholen om vaccins te gaan halen en naar de apotheek te lopen. Collegelid Sven Gatz, ik wil u gerust geloven als u zegt dat scholen heel flexibel zijn en er veel voor over hebben, maar hoe moet dat praktisch? Moet de zorgcoördinator of directeur dat doen? Hebben die nog niet genoeg werk met het eigenlijke schoolwerk? Ik herinner me van een tijd geleden dat het transport, de bewaring en het toedienen van vaccins een heel delicate zaak is die precisie vereist. Waar zit dan het CLB, vraag ik me af? Zelfs in volle coronapandemie belden CLB-medewerkers me op in verband met iets totaal anders – het vaccin tegen baarmoederhalskanker voor jonge meisjes. Toen stuurde het CLB wel oproepen uit, nu horen we hen niet. Doen de medische diensten van de CLB’s nu niet meer mee? Hoe komt dat? Wat is hier aan de hand? Of heb ik het bij het verkeerde eind?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het collegelid zei dat de CLB’s ingezet worden voor de contactopsporing.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Vandaar. Bij mijn weten was het altijd het CLB dat de vaccins toediende en zich bezighield met de oproepen. Dit is jammer. Hoe kunt u, vanuit uw bevoegdheid, de scholen bijstaan met mankracht? Ik heb geen idee wat er voor het lerarenkorps allemaal bij komt kijken qua logistiek en mobiliteit, maar misschien kan de Administratie hier bijspringen en mankracht leveren.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Voor alle duidelijkheid herhaal ik wat ik zopas nog heb gezegd: Vlaams Belang is van in den beginne voorstander van vaccineren, maar dan wel uit vrije keuze. Ik hoor de heer Gilles Verstraeten nu zeggen dat de N-VA voorstander is van verplicht vaccineren. Volgens hem gaat het hier niet om een democratisch debat, maar om een wetenschappelijk debat. Dat zou dan een reden zijn om het te verplichten.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Dat heb ik niet gezegd!

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Daar komt het wel op neer.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): U zult mij zoiets ook nooit horen zeggen. Dat is onzin. (*Samenspraken*)

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Ik hoor mevrouw Bianca Debaets pleiten voor een verplichte vaccinatie in Brussel. Dat is tegenstrijdig met wat haar partijvoorzitter zegt. Geen enkele partij in de Vivaldiregering kan de moed opbrengen om

vaccinatie te verplichten. Dan moet men ook consequent zijn. Als het een vrije keuze is, moet het dat ook blijven en mag men in de scholen geen druk uitoefenen. U stelt terecht dat er een bijzondere vertrouwensrelatie bestaat tussen leerkrachten en leerlingen. Dat vertrouwen mag niet geschaad worden in deze omstandigheden. Evenmin mag het vertrouwen dat ouders stellen in wat op school gebeurt, niet geschaad worden. Dat is een bijzonder belangrijk punt.

Tot slot wil ik nogmaals zeggen dat ik van oordeel ben dat ons Nederlandstalig Brussels onderwijs andere katten te geselen heeft dan bij te springen waar andere overheden falen.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Laat dat een goed voornemen zijn voor dit nieuwe jaar: dat we naar elkaar kijken, naar elkaar luisteren en elkaars mening respecteren, ook al verschillen we.

Anders dan de heer Gilles Verstraeten wil ik niet cynisch reageren op mevrouw Elke Van den Brandt. Ik denk namelijk dat mevrouw Elke Van den Brandt, door zich in stilzwijgen te hullen, de juiste houding aanneemt. Het zou wel zeer vreemd en onkies zijn om 2 jaar lang compleet afwezig te zijn in het debat en uw verantwoordelijkheid te ontvluchten, en dan nu hier het hoge woord komen voeren. Mevrouw Van den Brandt, u hebt dus absoluut gelijk dat u zich hier op de vlakte houdt. Als u ook maar een greintje ethiek heeft, dan is dat ook het enige wat u zou kunnen doen. Dat is precies wat u hebt gedaan door ook hier te blijven zwijgen. Ik steun u daarin.

Bovendien heeft het debat een nog veel dieperliggend probleem aan de oppervlakte gebracht. Er is een compleet gebrek aan samenhang binnen het College en binnen de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. In de media horen we PS'ers zonder enige schroom verklaren dat Brussels minister Alain Maron er niets van bakt. Het is ook niet meer duidelijk wie tot de meerderheid en wie tot de oppositie behoort. Ik merk dat – hoe moet ik ze noemen? – de socialisten, of Change, of one.brussels, een mens weet het op den duur niet meer, dat die mensen soms ook heel kritisch zijn voor de meerderheid. Voor dat complete gebrek aan samenhang betaalt de Brusselaar nu het gelag.

Na de antwoorden ben ik, net als vele collega's, ontzet over de toestand op de scholen. Door uw lichaamstaal leek u aan te geven dat de situatie voor Franstalige scholen gelijklopend is.

Daarnaast heb ik nog een andere vraag: wie moet bij Primark of C&A de vaccins halen? Lopen medewerkers van Primark nu echt met hun doos naar de apotheker, of is het voor die winkels anders geregeld?

Ten derde, ben ik inderdaad van mening dat vaccinatie in Brussel verplicht moet worden. Het is de enige uitweg, en met die mening sta ik blijkbaar niet alleen. Brussels minister Alain Maron durft natuurlijk niets te zeggen en verschuilt zich achter "*democratie*", maar nogmaals: solidariteit moet je soms afdwingen. Dat doen we ook met belastingen. Op die vraag kregen we geen antwoord. Gaat het hier om een ballonnetje dat de heer Alain Maron oplet of is dat een standpunt dat door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en College wordt gedragen? Gaan we over tot verplichte vaccinatie en wordt het debat, zoals de heer Alain Maron zei, nu wel of niet opgestart?

De heer Pepijn Kennis (Agora): Ik begrijp dat participatief werken tegen de klok moeilijk is – ik heb ook nooit anders beweerd –, maar het is hoog tijd om in debat te gaan. Mevrouw Khadija Zamouri zei terecht dat we erover moeten waken dat de communicatie haar doel

bereikt. Eenrichtingsverkeer is zinloos: het heeft geen zin om een boodschap te blijven herhalen als die niet aankomt. De beste manier om *fake news* te ontcrachten, is in dialoog gaan, mensen samenbrengen en door discussie tot de essentie en de waarheid komen. Dat is een betere manier dan talloze flyers te blijven drukken. Dat had in vroegere fases misschien zin, maar alle verhalen die hier de revue zijn gepasseerd en die in de pers verschijnen, tonen aan dat leerkrachten en vertrouwenspersonen die echt in discussie gaan met vaccintwijfelaars, erin slagen hen van mening te doen veranderen. Een gesprek of discussie op basis van correcte informatie kan polarisering en desinformatie tegengaan.

Hoe organiseren we dat? Blijft het bij eenmalige of eenzijdige communicatie, of worden er echte gesprekken georganiseerd? Kan bv. het uurtje Godsdienst, dat de heer Gilles Verstraeten zo graag mist, daar eventueel voor worden gebruikt? Ik ben wel degelijk van mening dat het debat over vaccinatie een democratisch debat moet blijven. Het gaat dan niet per se over de effectiviteit van de vaccins – dat is een wetenschappelijk debat, al hoop ik en ga ik ervan uit dat ook die democratisch worden georganiseerd –, maar een debat over vaccinatie dringt zich op. Welke plek moeten de vaccins krijgen in onze maatschappij? Moeten ze verplicht worden? Welke rol moeten de scholen daarin spelen? Hoe u van plan bent dat debat te organiseren, is mij nog erg onduidelijk.

De heer Jan Busselen (PVDA): Allereerst wil ik mijn respect betuigen aan de medewerkers van BruZEL, die kampen met een gebrek aan middelen. Als ik hoor dat artsen pas na 2 weken antwoord krijgen op hun vraag naar ondersteuning, dan toont dat aan dat BruZEL onderbemand is. Als we hier vragen in welke scholen er informatiesessies voor leerlingen en ouders zijn geweest en in welke niet, dan krijgen we geen antwoord. BruZEL doet wat het kan, maar slaagt er op dit moment niet in om in alle scholen aanwezig te zijn, om vragen te beantwoorden en twijfels weg te nemen.

Ik wil ook mijn respect uitdrukken aan de scholen, die blijkbaar zelf de vaccins moeten afhaken. Het was een terechte opmerking of ze dat bij Primark ook moeten. Ik dacht het niet! Waar blijft dus de ondersteuning voor de scholen? Mevrouw Van den Brandt, op dat punt kunt u toch meer doen? De werkdruk voor de scholen is al hoog genoeg.

Tot slot, wil ik mijn respect uitspreken voor de CLB's, die eigenlijk zouden moeten instaan voor de vaccinaties, maar zich gedwongen toespitsen op de contactopsporing, nota bene nadat de Vlaamse Regering 11 miljoen euro heeft bespaard op de CLB's. De opvolging moet beter dan bij de GGC en bij Brussels minister Alain Maron, want daar zitten ze in een straatje zonder einde. Het gebrek aan anticipatie daar heeft ervoor gezorgd dat de toestand in Brussel nu zo slecht is.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Voor mij wordt er een fundamentele vertrouwensbreuk zichtbaar, niet alleen binnen het College, maar ook in de banken van de raadsleden binnen de meerderheid. Ik zou dan ook van de gelegenheid gebruik willen maken om een motie van afkeuring in te dienen. Ik heb er het Reglement van Orde bijgenomen en we kunnen dan binnenkort binnen het Uitgebreid Bureau discussiëren over de concrete uitwerking van zo'n motie van afkeuring, maar ik wil het alvast aankondigen. Uiteraard laat ik de rest over aan mijn collega Gilles Verstraeten, die het vaccinatiebeleid opvolgt.

Ikzelf zie toch vooral een collegevoorzitter die absoluut niet het belang van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel en de scholen binnen die Gemeenschap verdedigt. Ik heb

fundamentele bedenkingen bij het beleid dat het afgelopen anderhalve jaar is gevoerd. Ik wil dat dan ook via een motie benadrukken. Bij deze wil ik die motie alvast aankondigen.

De voorzitter: We zullen dat op het volgende Uitgebreid Bureau bespreken. Een motie van afkeuring wordt geregeld in artikel 62 van het Reglement van Orde.

Collegelid Sven Gatz: De vragen aan het adres van de GGC kunt u best aan de GGC stellen. Ik kan daarop niet antwoorden. Het is deontologisch en collegiaal immers niet aan mij om daarop te antwoorden.

Ik wil het ‘apothekersverhaal’ toch nog even wat beter schetsen. Ik heb het argument van de levering via de apothekers aangehaald om te zeggen dat een logistieke ketting niet zomaar onmiddellijk op gang komt. Men kan dan zeggen wie waar moet leveren en hoe. Dat laat ik aan uw appreciatie over. Ik zou u toch willen hoeden voor het feit dat politici vaak goed zijn in principes, maar operationeel toch iets minder. Ook ik. Ik bedoel dat wij een beroep moeten doen op de ambtenaren om alles goed rond te krijgen. Dit is dus minder een ideologisch dan wel een operationeel debat soms. Ik zal u informatie geven over hoe het precies verloopt met de apothekers. Het is BruZEL die de vaccins daar gaat halen. Uit mijn stelling dat alles via de apothekers verloopt, hebt u zelf afgeleid dat de scholen het zelf moeten doen. Ik heb dat niet gezegd. Elk woord telt. Laten we de rust hierrond bewaren. U mag daar voor de rest allerlei politieke vragen over stellen, dat is geen probleem. In elk geval wordt er slechts gedurende een week niet gevaccineerd. De levering van de apothekers ligt daaraan ten grondslag. Dat is de enige reden waarom ik dat argument heb willen geven. Vanaf volgende week loopt alles *smooth*. Ik zal u schriftelijk nog informeren, zodat u precies weet hoe dat allemaal verloopt.

Ik begrijp dat iedereen gefrustreerd is, inclusief mezelf, over het trage verloop van de vaccinatiecampagne. We zouden natuurlijk meer willen. We zitten inderdaad gevangen in het bredere debat. Enerzijds is vaccinatie niet verplicht. Toch zouden we willen dat meer mensen zich laten vaccineren. Anders voelen sommigen onder ons zich onveilig. Het is wetenschappelijk ook aantoonbaar dat we minder veilig zijn dan met het vaccin. Anderzijds zeggen we dat de mensen zelf de beslissing moeten nemen. Iedereen maakt de rekeningen die hij wil, met moties tot afkeuring en dergelijke. Dat is het politieke ambacht dat u wilt uitoefenen. Dat is geen enkel probleem. Er is echter geen vertrouwensbreuk, niet in de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, niet in het Verenigd College en zeker niet in dit College. Wij werken zeer goed samen voor de vaccinaties in de scholen en met het Huis voor Gezondheid. Gelukkig hebben we die partner, anders zaten we misschien toch wel echt in de rats. U mag ons dus zeker het vuur aan de schenen leggen over de voortgang en de snelheid van de vaccinatiecampagne.

Toch denk ik dat we, misschien op 1 lid na, allemaal dezelfde doelstelling delen, namelijk de vaccinatiegraad opkrikken en op een gegeven moment naar een hogere versnelling schakelen, zodat we een redelijke winter hebben. Ik wil absoluut, met de motivatie van de BruZEL-teams die ik vorige week heb ontmoet en met de motivatie van de scholen, een positieve sfeer rond deze vaccinatiecampagne houden. Ik zal niet toestaan dat daar al te veel negativiteit rond groeit. Daarom heb ik ook, een beetje scherper dan mijn gewoonte is, uitgehaald naar een van onze mediabedrijven. Het is te belangrijk om het over te laten aan snelle politieke conclusies en snelle titels in bepaalde media. (*Applaus*)

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik wil graag aanvullen. Het is niet de 1ste keer dat we in de VGC over vaccinaties praten. Ook vóór de zomer is dat al gebeurd. Deze Raad heeft

van in het begin gevraagd welke rol de VGC zou spelen in de hele campagne. Terecht en met recht en rede. Ik heb ook al een aantal keer geantwoord. Ik heb me dus op geen enkel moment weggestoken. We hebben vandaag afgesproken dat collegelid Sven Gatz een gecoördineerd antwoord zou geven, omdat in deze fase van de vaccinatiecampa­gne heel sterk op jongeren wordt ingezet en omdat collegelid Sven Gatz en het onderwijsnet­werk op een zeer erkentelijke manier, waarvoor ik zeer dankbaar ben, mee de schouders onder de campagne zetten.

Ik wil graag ook herhalen wat er vanuit onze bevoegdheden gebeurt, al van bij het begin van de campagne. Zoals ik eerder al heb geantwoord, is er een werkgroep rond communicatie en de vaccinatiecampa­gne geweest. De VGC heeft daarin een rol gespeeld door van in het begin na te gaan hoe we de gewestelijke en federale maatregelen kunnen vertalen naar onze N-netwerken. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat alle informatie zo goed mogelijk in zoveel mogelijk talen met zoveel mogelijk tussenpersonen wordt verstrekt? Verder zijn er sleutelfiguren in kaart gebracht en is er aan sensibilisering gewerkt. Daarvoor is er ook een aparte werkgroep geweest. Daarnaast hebben we ons gericht op kwetsbare groepen en moeilijk bereikbare doelgroepen. Voor Nederlandstalige organisaties zijn belangrijke stappen gezet. We willen ook onze eigen partners acties laten ondernemen. Ook daar is van bij de start aan gewerkt. Dat zal blijven gebeuren, rekening houdend met de stand van zaken van de vaccinatiecampa­gne. Waar het in het begin van de campagne ging om oudere doelgroepen te bereiken – bv. in samenwerking met de lokale dienstencentra, zetten we nu in op jongere doelgroepen. De communicatiestrategie is qua timing altijd afgesteld geweest op de timing van de vaccinatiecampa­gne. Nu wordt sterk op scholen ingezet net omdat jongeren nu een belangrijke doelgroep zijn.

Zijn we tevreden met waar we nu staan? Neen. De lockdown, en de impact van die lockdown, was veel zwaarder voor Brusselse jongeren dan in andere plaatsen. Gedurende heel deze crisis hebben de Brusselaars een hoge prijs betaald. Het feit dat de vaccinatiegraad lager ligt, is een probleem en dat probleem moeten we oplossen. Daarvoor zetten we alles op alles. Er kan op veel manieren gevaccineerd worden, bv. via de mobiele teams (vanuit de GGC en de Vlaamse Gemeenschap) die op zoveel mogelijk plaatsen gaan, desnoods tot bij mensen thuis, om zo op zoveel mogelijk plaatsen die vaccins aan te bieden. Ik wil hier duidelijk benadrukken dat we alles op alles zetten.

Als ik in het verleden in deze Raad antwoorden heb gegeven, is dat namens het voltallige College. Als Brussels minister Alain Maron in de GGC antwoordt, is dat namens het Verenigd College. Iedere week staat de vaccinatiecampa­gne op de agenda van het Verenigd College, ook deze middag. We doen er alles aan, maar geen enkel regeringslid is tevreden met de huidige situatie. Iedereen bekijkt wat hij kan doen om de vaccinatiegraad op te krikken en hoe we nog tandjes kunnen bijsteken.

Het gaat om extra middelen aan de Foyer, het Huis voor Gezondheid enzovoort. De operatie op het terrein is mogelijk omdat de VGC middelen heeft gegeven voor bv. culturele bemiddelaars bij de Foyer. Dat zijn politieke keuzes. We moeten de partners op het terrein die tot bij de mensen geraken, inzetten. Desnoods wil ik zelf als minister de spuit geven. De partners op het terrein inzetten, is ons beste handvat. We willen hun ondersteuning geven. Hetzelfde geldt voor brugfiguren die het gesprek kunnen aangaan en ervoor zorgen dat er de nodige aandacht is voor bv. de culturele diversiteit, de meertaligheid in Brussel. We hebben het voorbeeld van de Foyer gegeven. Ook het mobiel vaccinatieteam van BruZEL wordt niet enkel in scholen ingezet, maar ook voor kwetsbare Brusselaars bij Nederlandstalige organisaties. Telkens worden er met de GGC afspraken gemaakt over de aanlevering van

vaccins en logistieke ondersteuning. Er wordt naar de beste oplossing gezocht. Deze week is er nog een overleg tussen de GGC en BruZEL over de scholen. Er wordt gezocht naar een goede, efficiënte logistieke keten om de campagne te doen draaien op alle mogelijke manieren.

De VGC is een kleine overheid, maar we proberen een schakel te zijn om met de Vlaamse, federale en Brusselse overheid samen te werken. Moeten scholen vaccineren? Nee, ik vind het ook jammer dat de vaccinatie via scholen moet gebeuren, maar ik ben blij en dankbaar dat ze het doen. Ik ben dankbaar als ouder dat ik een brief krijg waarin wordt gevraagd om mijn kind te laten vaccineren. We hebben alle actoren nodig. Scholen hebben een sterke morele autoriteit. Ik ben blij dat ze de schouders daaronder zetten en hun morele autoriteit gebruiken voor de campagne. Ik ben collegelid Sven Gatz bijzonder dankbaar voor zijn persoonlijk engagement om dat verder waar te maken.

Uiteraard zullen we vanuit onze bevoegdheden Welzijn en Gezondheid ondersteuning bieden. Er is al vermeld dat de scholen een beroep kunnen doen op BruZEL voor een of meerdere infosessies voor leerlingen wanneer dat nodig is. Er zijn online leermodules voor leerkrachten. Logo Brussel heeft een verteltas. Ook de GGC heeft een *toolbox*. Er is materiaal beschikbaar. De verteltas is maar een van de instrumenten. Er is geen enkel heiligmakend instrument. Het is alles op alles. In zo'n verteltas zitten 29 vertelplaten met een eenvoudige tekst. De platen brengen het hele vaccinatieproces in beeld. De teksten zijn in verschillende talen. Dat is van essentieel belang in Brussel. De verteltassen worden gebruikt door brugfiguren en organisaties die met kwetsbare groepen werken. Zo zorgen we ervoor dat we via hen informatie overdragen. Met die verteltas gaan ze het gesprek aan. Het verloopt heel vaak via interpersoonlijke communicatie, wat nodig is om mensen te overtuigen. Ook de secundaire scholen kunnen deze verteltassen gebruiken. Logo Brussel geeft ook workshops en webinars hierover. We proberen op die manier het aanbod van acties, methodieken en infosessies zo breed mogelijk te maken in ons N-netwerk.

Twijfelaars over de streep trekken, is maatwerk. Ik ben het ermee eens dat verplichte vaccinatie een debat zal worden, maar we moeten op dit ogenblik alles op alles zetten om mensen over de streep te trekken. Dat moet in samenspraak met geïnteresseerden, met mensen die zich willen laten vaccineren. We moeten ervoor zorgen dat we op die manier het best tegemoetkomen aan de vraag of de doelgroep in kwestie. Ik hoop op die manier stappen vooruit te kunnen zetten, spuit per spuit. Het zal veel werk vragen, veel meer werk dan ons lief is. Maar ik ben oprecht dankbaar, want op het terrein wordt er gigantisch werk verricht. Ik hoop dat we dat vanuit de politiek met z'n allen stevig kunnen blijven ondersteunen. Dat is nodig, omdat we in Brussel de gevolgen zo hard voelen. Onze samenleving en onze stad verdienen het om opnieuw te kunnen ademen. Dat is op dit moment niet mogelijk en dat doet ons allemaal pijn aan het hart. (*Applaus*)

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): Ik wil me excuseren voor mijn emotionele reactie van daarnet.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Die excuses zijn ook van mijn kant. Ik denk dat we het beiden heel belangrijk vinden en dan laait de emotie op. Uit de grond van mijn hart kan ik zeggen dat het is omdat we de dingen willen doen draaien.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): Dat is fijn. In ieder geval hebt u aan mij en onze fractie een partner om mee de positieve boodschap van het belang van de vaccinatie uit te dragen naar de Brusselaars. We blijven jullie uiteraard ten volle steunen. (*Applaus*)

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Het apothekersverhaal toont aan dat je maar een paar woorden hoeft te missen om op een ander spoor te zitten. Ik ben blij te horen dat de verteltassen worden gebruikt in interactie met gevaccineerden of personen die zich zullen laten vaccineren. Ik ben zeer benieuwd naar de resultaten daarvan. U wilt werkelijk naar families toestappen. Om hoeveel gezinnen gaat het en welke resultaten levert het op? De Foyer of Logo Brussel kunnen allicht nagaan of mensen zich nadien hebben laten vaccineren.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: De cijfers van de mobiele teams kunnen zeker schriftelijk worden opgevraagd.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Het was mooi om te zien hoe de oppositie en de meerderheid elkaar terug in de armen vallen. Zo proberen we te redden wat er te redden valt, al is dat niet veel. Volgens recente cijfers hebben er weer 7 ziekenhuizen hun capaciteit bereikt. Dat zijn ziekenhuizen die vol liggen met mensen die niet gevaccineerd zijn. Daardoor kunnen anderen, die ook recht hebben op zorg, er niet meer terecht. Dat is de trieste realiteit. Alle experts geven aan dat we ons moeten klaarmaken voor een nieuwe golf. Hoe kunnen we die vermijden? De gevolgen zullen rampzalig zijn. Ik herhaal mijn vraag voor een 3de keer, wat vindt het College van de uitspraken van Brussels minister Alain Maron?

De voorzitter: De heer Pepijn Kennis wenst nog iets toe te voegen. Ik heb hier een afweging gemaakt omdat het zo een belangrijk debat is. Ik wil wel vragen om de spreektijd te respecteren en iedereen te laten uitspreken.

De heer Pepijn Kennis (Agora): Ik ben blij dat het College inziet dat interpersoonlijke gesprekken belangrijk zijn. We moeten in discussie treden met de bevolking. Ik benadruk dat hier structureel tijd voor gemaakt moet worden. De scholen spelen een belangrijke rol in de discussie rond het al dan niet verplichten van vaccinatie. Hou dat gesprek democratisch, betrek de Brusselaars erbij. Zij zullen uiteindelijk die beslissingen moeten ondergaan.

De heer Jan Busselen (PVDA): De motivatie om er samen voor te zorgen dat de vaccinatiegraad stijgt, is aanwezig. Ik heb echter geen antwoord gekregen op mijn vraag. In welke scholen vonden er infosessies plaats voor de leerlingen en ouders? In welke niet? Hoe zal het College dit recht trekken?

Mevrouw Elke Van den Brandt, u verwijst naar brieven die werden verstuurd. Als er 1 les is die we kunnen trekken uit de Commissie voor Gezondheid en Bijstand aan personen van de GGC, dan is het dat we in Brussel een deel van de bevolking niet bereiken met brieven, sms'en of apps. We moeten hier mankracht inzetten. De eerstelijnszorg moet versterkt worden, zelfs al is het maar tijdelijk.

- *Het incident is gesloten.*

De vergadering wordt geschorst om 10.48 uur.

De vergadering wordt hervat om 10.55 uur.

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O. 60)

Het schrappen van warme maaltijden op scholen

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-Vooruit): De krant *De Morgen* bracht op 17 september 2021 triest nieuws. Steeds meer scholen schrappen de warme maaltijden omdat het nog moeilijk te organiseren valt. De coronacrisis heeft deze beslissing versneld; door de lockdown vonden scholen het niet meer de moeite waard om warme maaltijden aan te bieden. Experts zijn nochtans duidelijk over het nut van deze maaltijden op school. Kinderen leren niet alleen gezond eten en nieuwe smaken kennen, voor sommigen is het de enige warme maaltijd die ze krijgen. Deze dienst heeft een invloed op het welbevinden en de leerprestaties van leerlingen. Mevrouw Els Rochette en de heer Fouad Ahidar pleitten reeds voor het behoud van de warme maaltijden in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement. In een stad als Brussel, waar een steeds grotere groep aan voedselarmoede leidt, moeten we meer doen. Elke scholier moet gezond eten aangeboden krijgen op school. Dat moet gratis voor wie in armoede leeft. In Antwerpen en Gent lopen al proefprojecten. We zijn verheugd dat het College bij de begrotingsbesprekingen in juni aankondigde dat er extra middelen vrijgemaakt worden voor armoedebestrijding op school. De vergoedingen worden ook uitgebreid naar voedsel- en menstruatiearmoede. We zijn er ons van bewust dat een dergelijke ambitie niet kosteloos is en dat scholen moeten ondersteund worden. Daarom pleit ik nogmaals voor een samenwerking met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Vlaanderen. Dat Vlaams minister Ben Weyts in datzelfde artikel in *de Morgen* warm nog koud blaast over dit onderwerp, stelt me niet echt gerust. Maar buitenlandse voorbeelden zoals in Scandinavië en Groot-Brittannië leren ons dat het kan.

Hoeveel scholen bieden gezonde en/of warme maaltijden aan? Hoe evolueert dit? Plant het College een gesprek met scholen die stoppen met het aanbieden van deze essentiële dienstverlening? Misschien is het wijselijk om zo vroeg mogelijk in het schooljaar in te grijpen.

Hoe staat het met de uitrol van de plannen om voedselarmoede op school aan te pakken?

Collegelid Sven Gatz: Tijdens de coronaperiode besloten een onbepaald aantal scholen inderdaad geen warme maaltijden meer aan te bieden. Dit heeft zich zeker bij een aantal scholen hersteld, bij anderen misschien nog niet. De Administratie beschikt niet over de volledige gegevens. Soms bevraagt het College scholen snel en veel over last-minute informatie. Daarom is het nog even wachten op de exacte gegevens. Momenteel hebben scholen nog tot eind december 2021 de tijd om hun aanvragen voor tussenkomsten in de schoolkosten voor kwetsbare gezinnen in te dienen. De VGC heeft hiervoor tot eind 2023 een subsidielij van 750.000 euro per jaar voorzien.

Van september 2020 tot juni 2021 dienden scholen uit het basisonderwijs 16 dossiers in voor een tussenkomst m.b.t. voeding. Het gaat over 350 leerlingen waarvoor de school tussenkwam in de kosten voor het aanbieden van groenten, fruit en soep, eventueel aangevuld met een koek.

Wat betreft het aanvragen van een tussenkomst voor het aanbieden van een warme maaltijd werden er in diezelfde periode 18 dossiers ingediend voor 112 leerlingen. Meestal gaat het over kleine bedragen (1 of enkele warme maaltijden).

Voor het secundair onderwijs werden er nog geen dossiers m.b.t. voeding ingediend. De VGC onderstreept het belang van voldoende én gezonde voeding voor elk kind, iedere (school)dag. Voldoende en voedzame maaltijden zijn een basisrecht en zorgen voor gezondheids- en leerwinst op korte en lange termijn. Het voorzien van voedsel behoort echter decretaal niet tot de opdrachten van een school.

In elk geval kunnen scholen nog steeds gebruikmaken van de subsidielijn 'schoolkosten voor kwetsbare gezinnen'.

Omdat er in nogal wat scholen directiewissels zijn, neemt onze onderwijsadministratie proactief telefonisch contact op met alle scholen om aan te geven wat hun saldo is. We wachten dus niet alleen af. Op die manier worden de middelen zo goed mogelijk ingezet.

Scholen kunnen met de ouders van kwetsbare kinderen afspreken om schoolgerelateerde onkosten (maaltijden, uitstappen of opvang) voor een deel te laten terugbetalen. In het kader van de strijd tegen menstruatiearmoede geldt hetzelfde voor uitgaven voor menstruatiemateriaal voor kwetsbare leerlingen.

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-Vooruit): Ik kijk met belangstelling uit naar concrete cijfergegevens.

- Het incident is gesloten.

- De vergadering wordt om 12.02 uur gesloten.

- De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.

BIJLAGEN**Commissievergaderingen - verslagen**

Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid van 15 juni 2021

- Verslag uitgebracht door mevrouw Lotte Stoops over het studiebezoek aan Vlaams-Brusselse Media (VBM)

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 786 (2020-2021) – Nr.1

Samenwerkingscommissie met de Vlaamse volksvertegenwoordigers gekozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en Dierenwelzijn van het Vlaams Parlement van 30 juni 2021

- Verslag uitgebracht door mevrouw Els Rochette en mevrouw Annabel Tavernier betreffende het Huis van het Nederlands

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 787 (2020-2021) – Nr. 1

Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport van 13 juli 2021

Vraag om uitleg en vraag

INTEGRAAL VERSLAG

– Stuk 788 (2020-2021) – Nr.1

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werden schriftelijke vragen ingediend door mevrouw Bianca Debaets, mevrouw Carla Dejonghe, mevrouw Cieltje Van Achter, de heer Mathias Vanden Borre en mevrouw Khadija Zamouri.

TREFWOORDENREGISTER

Actualiteitsvraag

Zie - het schrappen van warme maaltijden op school

Benoeming Bureau, blz. 3

De behoefte aan leerkrachten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, blz. 5

Het schrappen van warme maaltijden op school, blz. 37

Mededelingen, blz. 4

Opening gewone zitting 2021-2022, blz. 3

Toespraak voorzitter, blz. 4

Samengevoegde interpellatie, vragen om uitleg en vraag

Zie - de behoefte aan leerkrachten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Samengevoegde vragen om uitleg en vraag

Zie - vaccinatiecampagne

Vaccinatiecampagne, blz. 18